

EUROBAROMETRI 59

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

KEVÄT 2003

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Standard Eurobarometer 59.1 / Spring 2003 - European Opinion Research Group EEIG

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima, Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Tämä raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
1.1	Tutkimuksen toteuttaminen	3
2	Suomalaisten EU-tietämys ja suhtautuminen EU-jäsenyyteen	5
2.1	Kuinka paljon suomalaiset katsovat tietävänsä EU:sta	5
2.2	Suomalaisten suosimat EU-tiedon lähteet	6
2.3	Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen	7
3	EU:n toimielimet ja päätöksenteko	15
3.1	Tuntevatko suomalaiset EU:n toimielimiä?	15
3.2	Kuinka tärkeitä toimielimet ovat suomalaisten mielestä?	16
3.3	Luottavatko suomalaiset EU:n toimielimiin?	17
3.4	Suomalaisten mielipiteet EU:n päätöksenteosta	19
4	Euroopan unionin laajentuminen ja tulevaisuus	24
4.1	Suomalaisten yleinen suhtautuminen laajentumiseen	25
4.2	Yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittäminen	29
4.3	Konventin työ ja EU:n perustuslaki	32
5	Johtopäätökset	37
Liitteet		
	Liite 1. Technical specifications Standard Eurobarometer 59.1	40
	Liite 2. Technical specifications Standard Eurobarometer 59.0	43
	Liite 3. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset Eurobarometri 59.1	45
	Liite 4. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset Eurobarometri 59.0	62

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Tämä keväällä 2003 toteutettu Eurobarometri tarkastelee suomalaisten yleistä suhtautumista Euroopan unioniin, suhtautumista Euroopan unionin laajentumiseen ja yhteiseen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan sekä suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin päätöksentekoon. Raportissa vertaillaan eri ammatti- ja ikäryhmien suhtautumista sekä alueellisia ja poliittisia eroja suomalaisten mielipiteissä. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Raportti perustuu Suomessa 23.3.-20.4.2003 välisenä aikana tehtyyn mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1046 yli 14-vuotiasta suomalaista, jotka edustivat sukupuoli-, ikä-, ammatti- ja aluejakaumaltaan edustavaa otosta suomalaisista. Sama mielipidetiedustelu suoritettiin samaan aikaan myös kaikissa muissa Euroopan unionin jäsenmaissa, joten suomalaisten mielipiteitä on mahdollista verrata kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin maissa. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla sitä koordinoi European Opinion Research Group –konsortio, johon kuuluvat INRA (Europe), I.C.O. ja GfK Worldwide. Suomessa haastattelut suoritti Suomen Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona maan omalla kielellä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan suomalaisten yleistä suhtautumista Euroopan unioniin. Luvussa kiinnitetään huomiota siihen, miten paljon suomalaiset katsovat tietävänsä Euroopan unionista ja mitä tiedotusvälineitä käyttäen suomalaiset haluaisivat saada tietoa siitä ja sen toimintatavoista. Tarkastelemme myös suomalaisten EU-tietämystä ja suhtautumista EU-jäsenyyteen.

Kolmannessa luvussa selvitetään suomalaisten tietämystä Euroopan unionin toimielimistä ja heidän luottamustaan niihin. Tarkastellaan myös sitä, kuinka tärkeinä suomalaiset kyseisiä toimielimiä pitävät. Luvun lopussa keskitytään siihen, mitä asioita suomalaiset toivoisivat päätettävän kansallisella tasolla ja mitä yhteisesti Euroopan unionin tasolla.

Raportin neljäs luku keskittyy erityisesti tarkastelemaan suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionin laajentumisesta ja tulevaisuudesta yleensä. Millainen on suomalaisten yleinen asennoituminen laajentumiseen ja sen mukanaan tuomiin muutoksiin Euroopan unionissa? Miten he suhtautuvat ehdotettuun EU:n perustuslakiin ja komissaarien määrän mahdolliseen supistamiseen? Neljännessä luvussa käsitellään myös suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin yhteiseen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan ja siihen mihin suuntaan sitä suomalaisten mielestä tulisi kehittää. Tarkastelun kohteena ovat myös suomalaisten mielipiteet Euroopan unionin tulevaisuuskonventin työstä.

Jokaisen kappaleen lopussa on lyhyesti kerrattu kyseisen kappaleen tärkeimmät asiat. Raportin johtopäätöksissä on lopuksi koottu yhteen mielipidetiedustelun keskeisimmät tulokset.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty lukuisia kaavioita ja taulukkoja. Jollei muuta mainita, esittävät nämä aina suomalaisten mielipidettä. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenmaissa. Kyseinen luku on

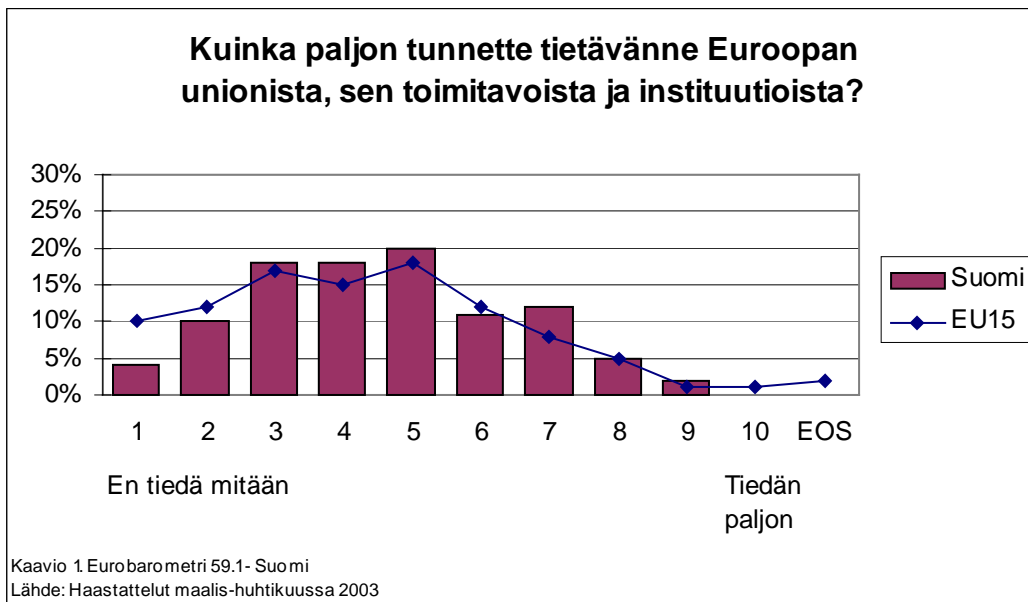
ilmaistu lyhenteellä EU15 ja se tarkoittaa kaikkien 15 Euroopan unionin jäsenmaan mielipiteiden laskennallista keskiarvoa.

Kysymykset, joiden kysymysasettelu viittaa suoranaisesti Suomeen, esimerkiksi ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”, on kussakin jäsenmaassa esitetty kyseistä maata koskevana.

2 SUOMALAISTEN EU-TIETÄMYS JA SUHTAUTUMINEN EU-JÄSENYYTEEN

2.1 Kuinka paljon suomalaiset katsovat tietävänsä EU:sta?

Eurobarometrissä suomalaisia pyydettiin arvioimaan itse asteikolla 1-10¹, kuinka paljon he itse tunsivat tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suurin osa suomalaisista arvioi tietotasonsa Euroopan unionista keskimääräiseksi. Suomalaiset antoivat oman EU-tietouden arvostukseensa keskimäärin 4,54, joka on hieman heikompi kuin viime syksynä tehdyn kyselyn tulos (4,99), mutta korkeampi kuin kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden yhteenlaskettu keskiarvo (4,25). Viimeisen neljän vuoden aikana on suomalaisten arvio omasta EU-tietämyksestään vaihdellut välillä 4,49 – 4,99. Tämä luku on ollut kuitenkin aina EU-maiden keskiarvoa korkeampi. Kaikista jäsenmaista tällä kertaa EU-tietoutensa huonoimmaksi arvioivat britit (3,68), irlantilaiset (3,82) ja espanjalaiset (3,86). Parhaimman EU-tietämyksen katsoivat omaavansa itävaltalaiset (5,12) ja tanskalaiset (5).

Miehet (keskiarvo 4,84) pitävät EU-tietouttaan parempana kuin naiset (4,26). Ikäryhmistä oman EU-tietoutensa arvioivat parhaimmaksi 40-54-vuotiaat (4,68) ja 25-39-vuotiaat (4,62). Ammattiryhmistä EU-tietouttaan pitävät parhaimpana johtavassa asemassa olevat (5,42), itsenäisen ammatin harjoittajat (5,11) ja kodista huolehtivat (4,92). Alueellisesti uusimaalaiset (4,93) tuntevat tietävänsä Euroopan unionista muilla alueilla asuvia enemmän. Huonoimmaksi oman EU-tietoutensa arvioivat itäsuomalaiset (4,07). Poliittisista ryhmittymistä katsoivat oikeiston kannattajat EU-tietämyksensä muita paremmaksi (5,05).

Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana pitävät suomalaiset arvioivat oman EU-tietoutensa keskimäärin 5,01:n arvoiseksi, kun taas Suomen EU-jäsenyyttä huonona asiana pitävät arvioivat oman EU-tietoutensa jonkin verran alemmaksi (4,24). Myös ne suomalaiset, jotka katsovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään arvioivat EU-tietoutensa paremmaksi (5,02) kuin ne suomalaiset, joiden mielestä Suomi ei ole hyötynyt jäsenyydestä (4,24).

¹ 1 = En tiedä mitään, 10 = Tiedän paljon

2.2 Suomalaisien suosimat EU-tiedon lähteet

Suomalaisilta kysyttiin myös miten he mieluiten haluaisivat saada tietoa Euroopan unionista. Suurin osa haluaa saada Euroopan unionia koskevaa tietoa mieluiten televisiosta ja päivittäisistä sanomalehdistä. Neljäsosa suomalaisista haluaa saada tietoa EU:sta radion kautta, ja internetin välityksellä EU-tietoutta haluaisi saada 20 % suomalaisista. Lyhyen tai yksityiskohtaisemman lehtisen olisi valmis lukemaan 25% vastaajista. Kaksi prosenttia suomalaisista ei ole ylipäättään kiinnostunut saamaan Euroopan unioniin liittyvää tietoa.

MITEN HALUAISITTE MIELUITEN SAADA TIETOA EUROOPAN UNIONISTA?		
	Suomi	EU15
Televisiosta	68 %	59 %
Päivittäisistä sanomalehdistä	52 %	35 %
Radiosta	27 %	23 %
Internetin kautta	20 %	15 %
Lyhyestä lehtisestä, joka antaa asiasta yleiskuvan	18 %	29 %
Täydellinen kuvaus kirjan muodossa	14 %	19 %
Muista sanomalehdistä, aikakauslehdistä	9 %	12 %
Yksityiskohtaisemmasta esitteestä	7 %	11 %
Videonauhalla	4 %	7 %
Tietopäätteeltä, jonka kautta voi olla yhteydessä tietopankkeihin	4 %	4 %
CD-rom levykkeeltä	3 %	5 %
En halua tietoa Euroopan unionista	2 %	6 %
Julisteista	1 %	3 %
Ei millään näistä tavoista	1 %	2 %
EOS	1 %	2 %

Radion kautta haluaisivat EU-tietoa mieluiten yli 55-vuotiaat, vähiten koulutetut eli alle 16-vuotiaana opintonsa päättäneet ja eläkeläiset. Televisiota suosivat erityisesti yli 40-vuotiaat, alle 20-vuotiaana opintonsa päättäneet ja työläiset. Internet taas on mieluisin tiedonlähde johtavassa asemassa olevien, toimihenkilöiden, opiskelijoiden ja alle 24-vuotiaiden keskuudessa.

Nämä luvut mukailevat hyvin Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoa, joskin niissä voidaan havaita suomalaisten tiedonhaun keskittyminen televisioon ja päivittäisiin sanomalehtiin. Suomalaisia enemmän TV:tä tiedonlähteenä suosivat vain portugalilaiset ja kreikkalaiset ja päivittäisiä sanomalehtiä puolestaan entisen Länsi-Saksan alueella asuvat saksalaiset. Keskiporto

EU-kansalainen on myös suomalaista kiinnostuneempi lukemaan vain Euroopan unionin toimintaa kuvailevaa kirjallista materiaalia.

2.3 Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen

Kun suomalaisilta kysyttiin, mitä Euroopan unioni merkitsee heille henkilökohtaisesti, mielsi suurin osa vastaajista sen liittyvän joko yhteiseen valuuttaan, euroon, tai vapauteen matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa (molemmat 56 %).

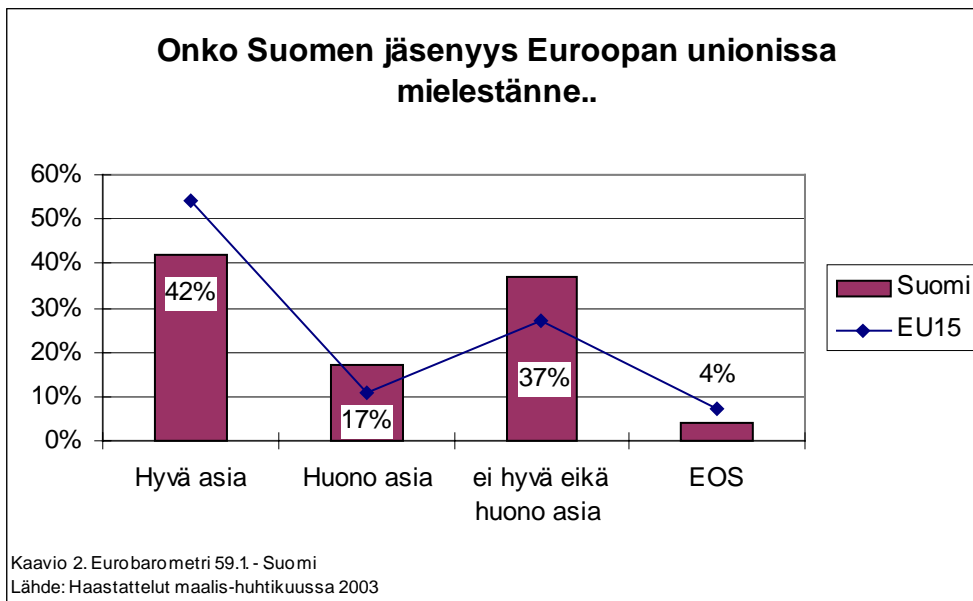
MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE TEILLE HENKILÖKOHTAISESTI?		
	Suomi	EU15
Euroa	56 %	43 %
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	56 %	49 %
Byrokratiaa virkavaltaisuutta	33 %	18 %
Kulttuurista monimuotoisuutta	25 %	26 %
Varojen haaskausta	23 %	19 %
Enemmän rikollisuutta	23 %	15 %
Rauhaa	19 %	29 %
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	16 %	20 %
Taloudellista hyvinvointia	13 %	20 %
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	13 %	28 %
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	8 %	12 %
Työttömyyttä	6 %	14 %
Sosiaaliturvaa	4 %	12 %
EOS	3 %	4 %
Muuta	2 %	2 %

33 % vastaajista kokee Euroopan unionin byrokraattisina, kun se taas 23 prosentille edustaa kulttuurista monipuolisuutta. Neljäsosa vastaajista yhdisti Euroopan unionin varojen haaskaukseen tai lisääntyneeseen rikollisuuteen, 19 prosentille vastaajista se merkitsi rauhaa.

Kaikkien jäsenmaiden vastauksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että rauha on tärkeintä tanskalaisille ja saksalaisille. Taloudellista hyvinvointia EU merkitsee puolestaan espanjalaisille ja irlantilaiselle, ja sosiaaliturvaa luxemburgilaisille. Vapautta matkustaa arvostavat eniten ruotsalaiset, ja kulttuurista monimuotoisuutta tanskalaiset ja ranskalaiset. Euroopan unioni merkitsee painavampaa sananvaltaa maailmassa erityisesti entisen Länsi-Saksan alueella asuville

saksalaisille, italialaisille, ranskalaisille ja kreikkalaisille. Euroa se merkitsee suomalaisten ohella myös saksalaisille. Työttömyyttä pelkäävät eniten entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset. Euroopan unioni edustaa byrokratiaa erityisesti ruotsalaisille, sen sijaan italialaiset, portugalilaiset ja kreikkalaiset eivät yhdistä Euroopan unionia byrokratiaan. Rahan tuhlausta se on etenkin ruotsalaisten ja itävaltalaisien mielestä. Kulttuurisen identiteettinsä puolesta pelkäävät eniten britit ja lisääntyntä rikollisuutta saksalaiset, viimeksi mainittuja huolestuttaa myös ulkorajojen riittämätön valvonta.

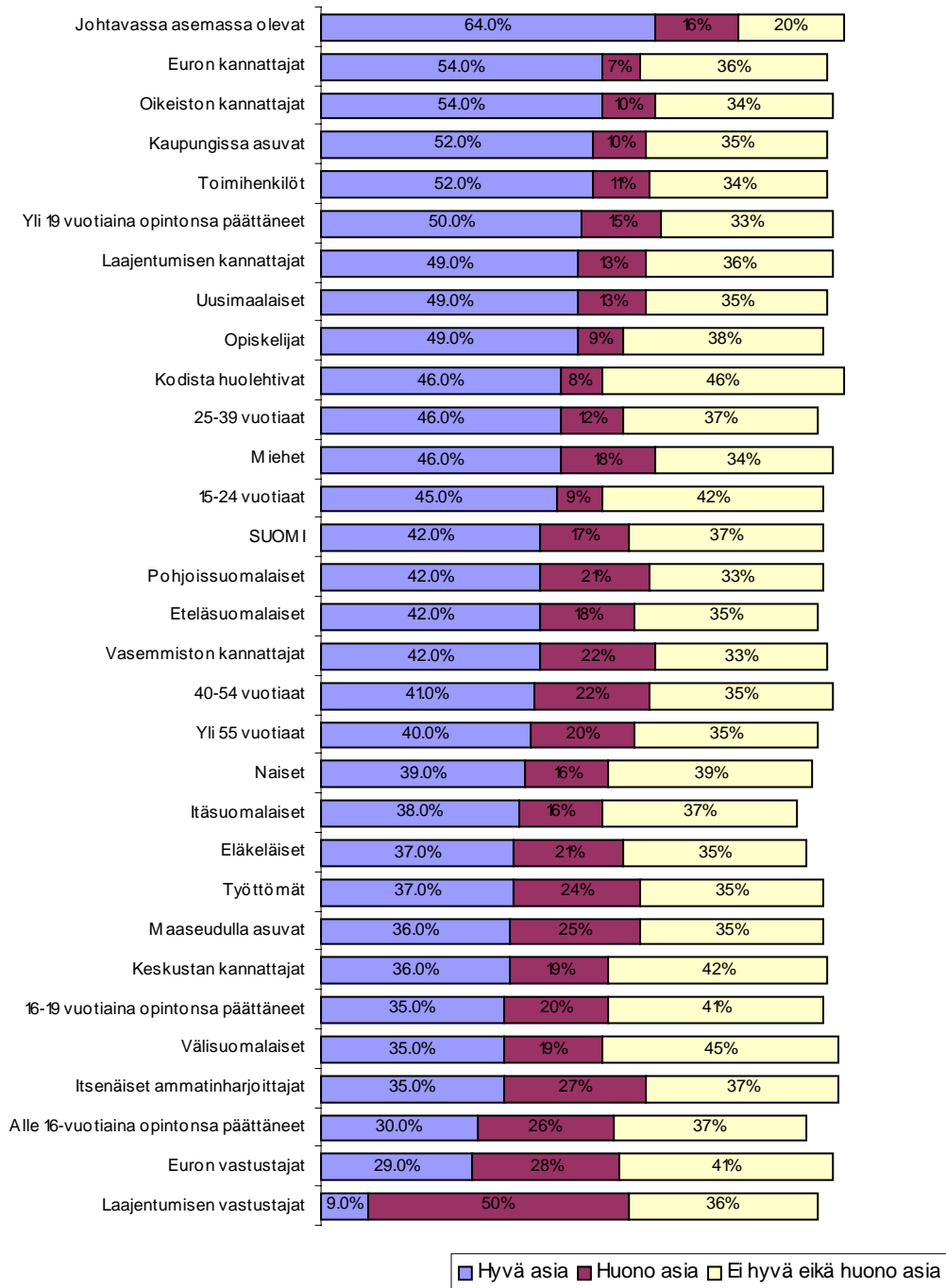
Kaaviosta 2 voidaan havaita, että 42 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 17 % taas huonona. Suomalaisista 37 % on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä eikä huono asia.

Erityisesti johtavassa asemassa olevat (64 %), euron kannattajat (54 %), oikeiston kannattajat (54 %), kaupungissa asuvat (52 %) ja korkeasti koulutetut eli yli 19-vuotiaina opintonsa päättäneet (50 %) ovat sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on yleisesti ottaen hyvä asia. Myös suurin osa toimihenkilöistä (52 %) ja Euroopan unionin laajentumista (49 %) kannattavista henkilöistä pitää Suomen EU-jäsenyyttä hyvänä asiana. Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa pitivät yleisesti ottaen huonona asiana erityisesti laajentumisen vastustajat (50 %), euroa vastustavat (28 %), vähemmän koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (26 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat (29 %).

Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne...?

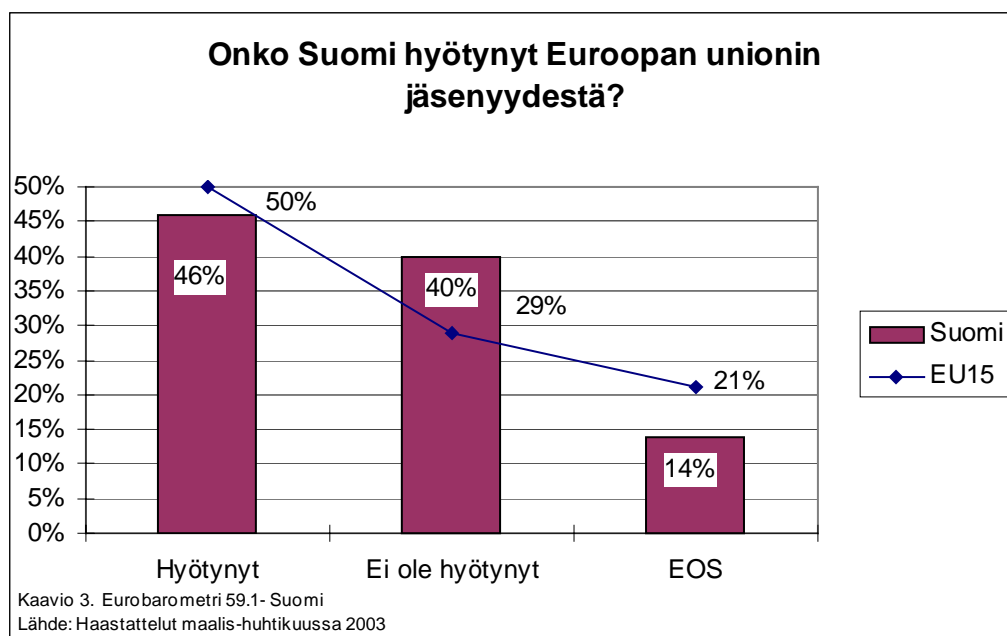
Kaavio 3. Eurobarometri 59.1-Suomi
Lähde: Haastattelut maalis-huhtikuu 2003

"Ei osaa sanoa" ei näy kuviossa

Tarkasteltaessa kehitystä viimeksi kuluneen neljän vuoden aikana voidaan havaita, että Suomen jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien kansalaisten määrä on nousussa, oltuaan pohjalukemissa kaksi

vuotta sitten kesäkuussa, jolloin ainoastaan 36 % suomalaisista piti EU-jäsenyyttä hyvänä asiana. Vastaavasti jäsenyyttä huonona asiana pitävien määrä on laskemassa, oltuaan huipussaan vuoden 2001 aikana. Tällöin 23 % suomalaisista oli sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on huono asia.

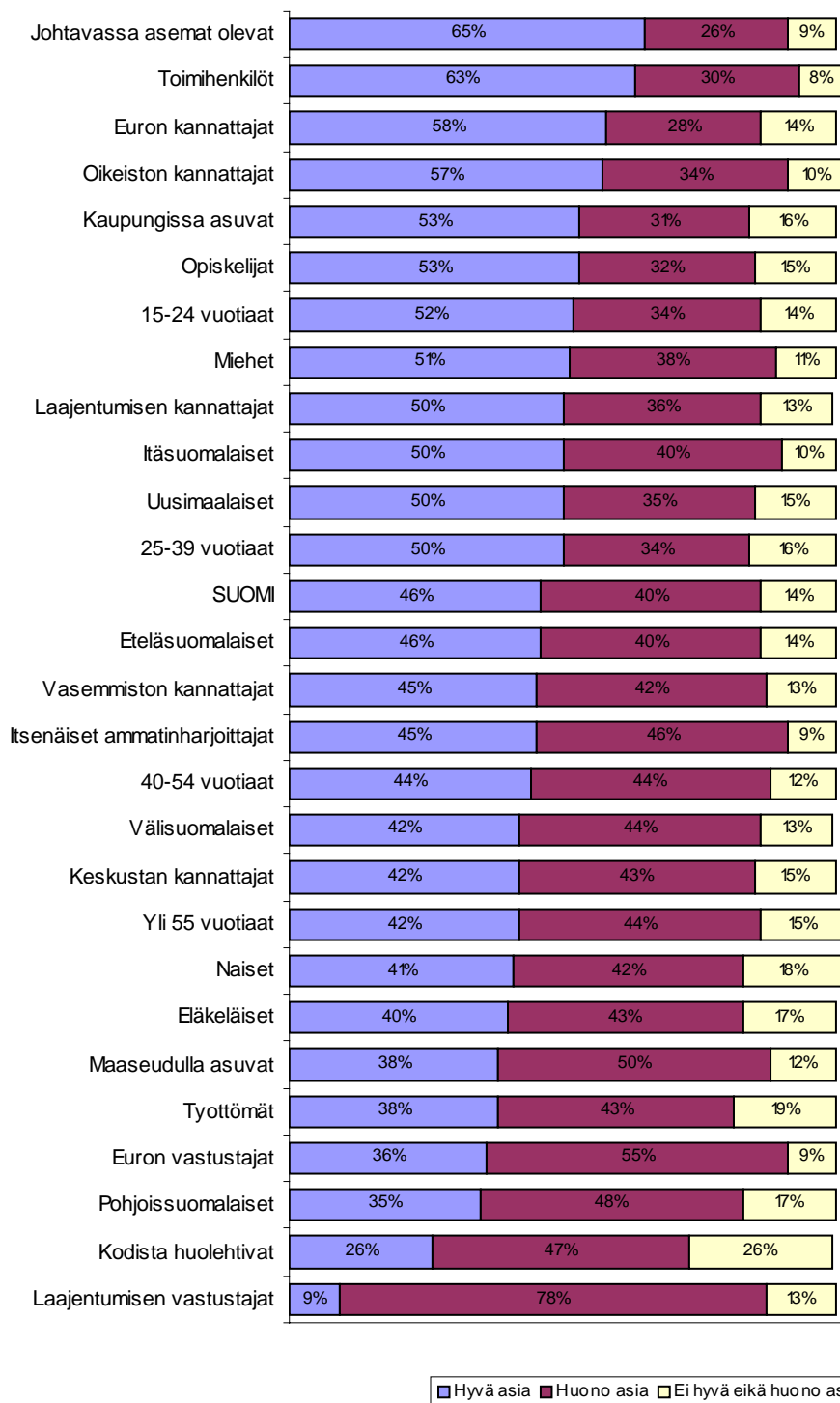
Verrattaessa näitä lukuja Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoon voidaan havaita, että suomalaiset suhtautuvat Euroopan unionin jäsenyyteen jonkin verran keskiarvoa negatiivisemmin. Suomalaisten vastausten laskennalliseksi keskiarvoksi² saadaan 2,27, kun taas kaikkien Euroopan unionin maiden keskiarvo on 2,46. Suomea negatiivisemmin Euroopan unionin jäsenyyteen suhtautuvat Itävalta, Ruotsi ja Iso-Britannia (2,16 %, 2,14 % ja 2,06 %). Itävallassa jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien kansalaisten määrä on pudonnut kuluneen puolen vuoden aikana 12 prosenttiyksikköä. Kaikkein positiivisimmin EU-jäsenyyteen suhtautuvat Luxemburg, Irlanti, Italia ja Belgia (keskiarvo 2,64 tai yli). Irlannissa puolestaan jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien määrä on ensimmäistä kertaa pudonnut alle 70 %:n, oltuaan korkeimmillaan 82 %.

Kaikki näkökohdat huomioon ottaen 46 % suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. 40 % vastaajista on kuitenkin päinvastaista mieltä, eli uskoo, ettei Suomi ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestään. Niiden suomalaisten osuus, jotka uskovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään, on noussut tasaisesti muutamalla prosenttiyksiköllä vuodesta vuodesta 2001 lähtien. Vastaavasti epäilijöiden määrä on laskenut. Suomalaisia vähemmän jäsenyydestä katsovat

² Keskiarvoa laskettaessa on "Hyvä asia" saanut arvon 3.0, "Huono asia" arvon 1.0 ja "Ei hyvä eikä huono asia" arvon 2.0.

Sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

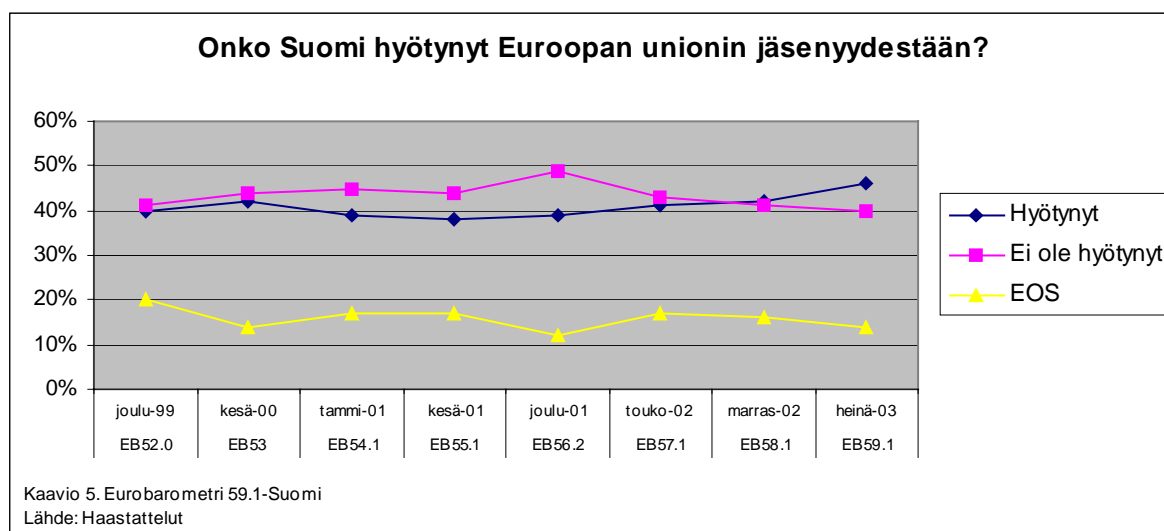
Kaavio 4. Eurobarometri 59.1-Suomi
Lähde: Haastattelut maaliskuu-huhtikuu 2003

"Ei osaa sanoa" ei näy kuviossa

hyötynensä itävaltalaiset, entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset, britit ja ruotsalaiset (41 %, 38 %, 32 % ja 31%). Eniten jäsenyydestä katsovat hyötynensä irlantilaiset, luxemburgilaiset, kreikkalaiset ja tanskalaiset (77 %, 74 %, 74 % ja 70%), EU:n jäsenmaiden keskiarvon ollessa 50 %.

Miehistä 10 % suurempi osa (51 %) kuin naisista (41 %) katsoo Suomen hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa. Myös keskimääräistä suurempi osa korkeasti koulutetuista (53 %), kaupunkilaisista (53 %), opiskelijoista (53 %), johtavassa asemassa olevista (65 %) ja toimihenkilöistä (63 %) katsoo Suomen hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä. Poliittisista ryhmittymistä 57 % oikeiston kannattajista katsoo Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas vasemmiston ja keskustan kannattajista alle puolet ovat tätä mieltä (45 % ja 42 %).

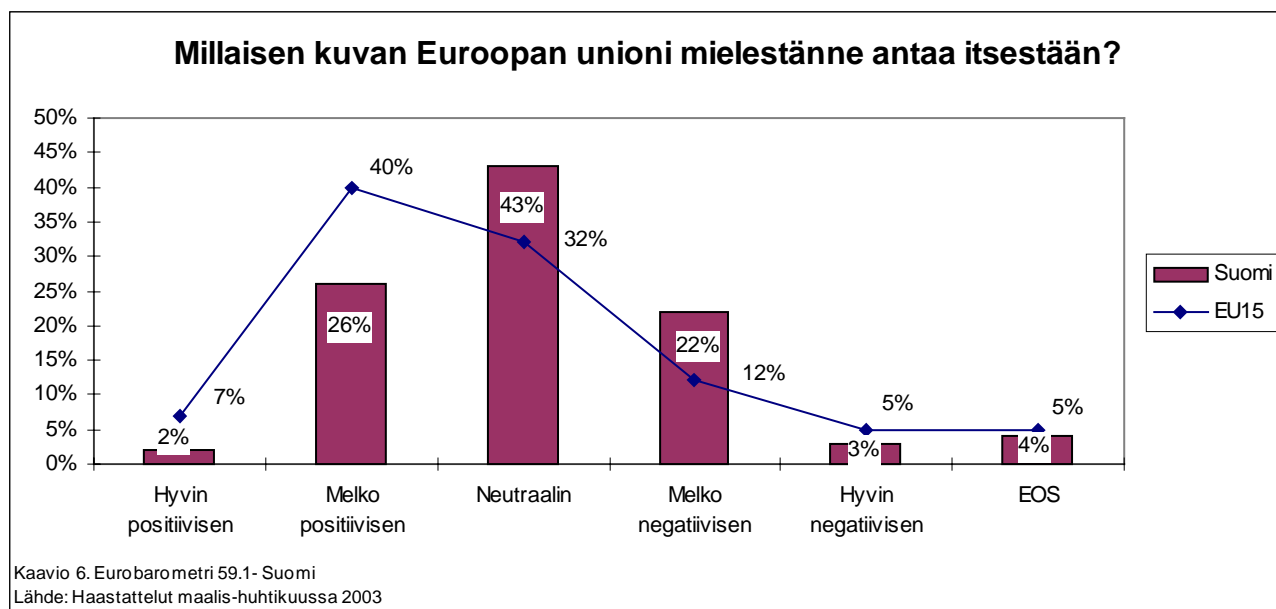
Alueellisesti itäsuomalaiset ja uusmaalaiset (molemmat 50 %) katsovat muita enemmän Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas pohjoissuomalaiset (48 %) ovat muita enemmän päinvastaista mieltä. Alla olevasta kaaviosta 5 voimme nähdä mielipiteiden kehityksen syksystä 1999 tähän kevääseen asti. Voimme havaita, että puoli vuotta sitten tehdyssä Eurobarometrissä niiden suomalaisten osuus, jotka katsovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään, kohosi ensimmäistä kertaa korkeammaksi kuin niiden määrä, jotka eivät uskoneet Suomen hyötynneen jäsenyydestään. Tuolloin eroa oli yksi prosenttiyksikkö, nyt jo kuusi.

Euroopan unionin jäsenyydestä katsovat hyötynensä eniten irlantilaiset (77 %), luxemburgilaiset ja kreikkalaiset (molemmat 74 %), sekä tanskalaiset (70 %). Luxemburgissa niiden kansalaisten määrä, jotka katsovat maansa hyötynneen EU-jäsenyydestä, on noussut tasaisesti jokaisessa mittauksessa. Irlannissa puolestaan heidän määränsä on nyt ensimmäistä kertaa pudonnut alle 70 prosentin, oltuaan syksyllä 2001 peräti 90 %. Vähiten jäsenyydestä katsovat hyötynensä ruotsalaiset, joista 50 % on sitä mieltä, ettei Ruotsi ole hyötynyt EU-jäsenyydestä. Samaa mieltä ovat myös britit, joista 44 % ei katso maansa hyötynneen jäsenyydestä, itävaltalaiset (43 %) ja entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset (41 %).

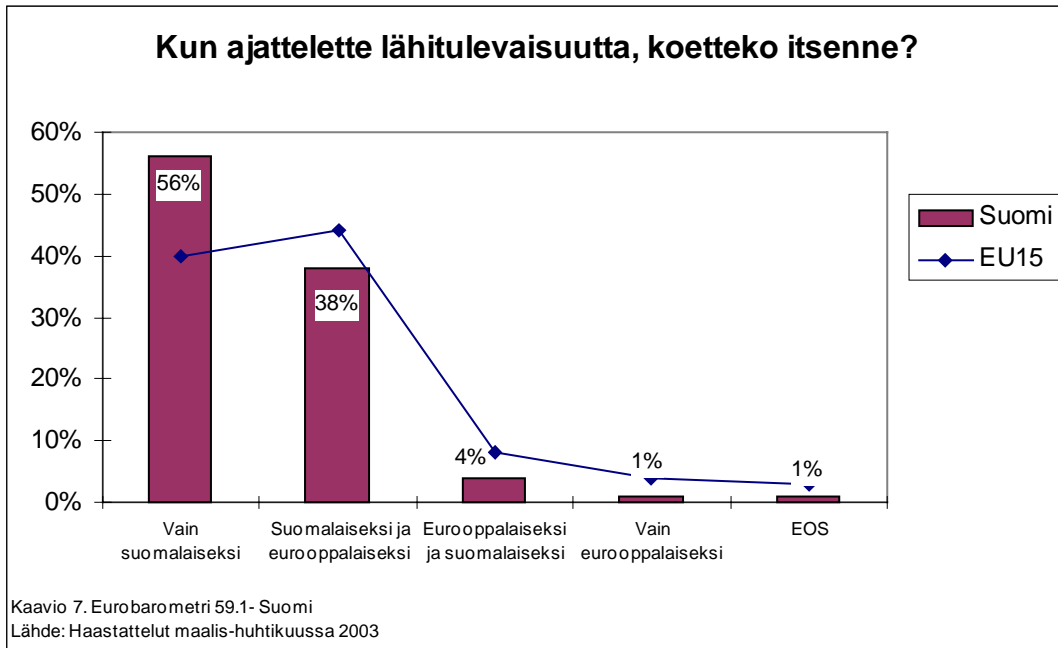
Euroopan unioni antaa 43 %:lle suomalaisista neutraalin vaikutelman itsestään. 28 % suomalaisista pitää EU:n itsestään antamaa vaikutelmaa joko hyvin tai melko positiivisena, ja 25 % suomalaisista pitää vaikutelmaa melko tai hyvin negatiivisena. Kun vastauksia verrataan Euroopan unionin

jäsenmaiden keskiarvoon, havaitaan suomalaisten pitävän Euroopan unionin itsestään antamaa kuvaa neutraalimpana tai negatiivisempänä. Kun suomalaisten vastauksia verrataan yksittäisten EU-maiden kansalaisten vastauksiin, voidaan todeta, että itävaltalaiset, ruotsalaiset ja britit ovat vastanneet saman suuntaisesti. Näistä ruotsalaiset ja britit katsovat EU:n itsestään antaman kuvan olevan vielä negatiivisempi, kuin mitä se suomalaisten mielestä on.

Suomalaisia pyydettiin myös arvioimaan, kokevatko he itsensä lähitulevaisuutta ajatellen vain suomalaisiksi, suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi, eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi vai vain eurooppalaiseksi. Yli puolet suomalaisista (56 %) vastasi kokevansa itsensä vain suomalaisiksi (EU15 keskiarvo on 40 %). Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi kokee itsensä 38 % suomalaisista. Muita jäsenmaita, joissa kansalaisten enemmistö kokee itsensä vain oman maansa kansalaisiksi ovat Kreikka, Itävalta, Ruotsi ja Iso-Britannia, jossa peräti 63% kokee itsensä vain briteiksi. Verrattaessa tulosta kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoon havaitaan selvästi, että suomalaiset ovat keskimäärin erittäin kiintyneitä omaan kansallisuuteensa. Jäsenmaiden välisessä vertailussa mielenkiintoiseksi nousee Luxemburg, jonka kansalaisista 20 % näkee itsensä ensisijaisesti vain eurooppalaisina, kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden näin vastanneiden keskiarvon ollessa 4 %.

Keskimääräistä enemmän vain suomalaisiksi kokevat itsensä erityisesti opintonsa alle 16-vuotiaina tai alle 20-vuotiaina päättäneet (79 % ja 73 %), työttömät (71 %), yli 55-vuotiaat (70 %), eläkeläiset (70 %) ja työntekijät (65 %). Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi itsensä kokevat muita enemmän johtavassa asemassa olevat (60 %), opiskelijat (58 %), toimihenkilöt (58 %) sekä haastattelun nuorin ikäryhmä 15-24 vuotiaat (50 %). Poliittisista ryhmittymistä keskustan kannattajat kokevat itsensä eniten vain suomalaisiksi (60 %). Oikeiston kannattajista 47 % kokee itsensä vain suomalaisiksi (saman verran heistä eli 47 % kokee itsensä suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi). Vasemmiston kannattajien mielipiteet sijoittuvat oikeiston ja keskustan välille. Myös maaseudulla asuvat tuntevat itsensä enemmän vain suomalaisiksi kuin kaupungeissa asuvat.

Alueellisesti vain suomalaisiksi itsensä tuntevat erityisesti etelä- ja itäsuomalaiset (62 % ja 61 %). Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi taas kokevat itsensä muita enemmän välisuomalaiset ja uusimaalaiset (molemmat 43 %). Kaiken kaikkiaan eniten vain suomalaisiksi kokivat itsensä ne suomalaiset, joiden suhtautuminen Euroopan unioniin yleensä on negatiivisin ja jotka arvioivat EU-tietoutensa huonoimmaksi.

Lyhyt yhteenveto:

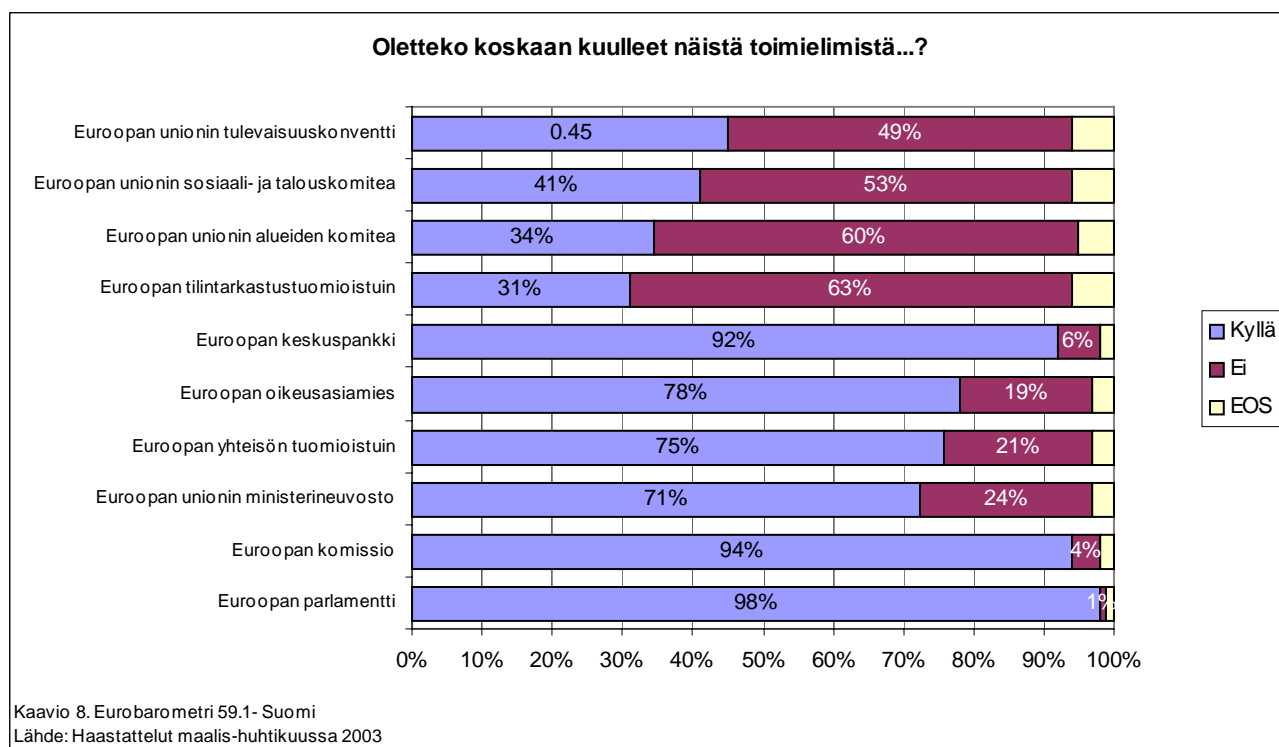
- Suomalaiset pitävät omaa EU-tietouttaan parempana, kuin mitä ihmiset muissa Euroopan unionin jäsenmaissa keskimäärin pitävät
- Euroopan unioni merkitsee suomalaisille euroa ja vapautta opiskella sekä tehdä työtä Euroopan unionissa
- 42 % suomalaisista pitää jäsenyyttä hyvänä asiana
- 46 % suomalaisista on sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt EU-jäsenyydestään
- 56 % suomalaisista kokee itsensä vain suomalaisiksi, 38 % puolestaan kokee itsensä suomalaisiksi ja eurooppalaiseksi

3 EU:N TOIMIELIMET JA PÄÄTÖKSENTEKO

Jäsenvaltiot luovuttavat osan suvereeniudestaan Euroopan unionin itsenäisille toimielimille, jotka edustavat yhteisön, jäsenvaltioiden ja kansalaisten etuja. Yhteisön etuja puolustaa perinteisesti komissio. Kunkin jäsenvaltion hallitus on edustettuna unionin neuvostossa, ja unionin kansalaiset valitsevat suorilla vaaleilla Euroopan parlamentin. Komission, neuvoston ja parlamentin lisäksi unionilla on myös tuomioistuin ja tilintarkastustuomioistuin sekä viisi muuta elintä. Kuinka hyvin suomalaiset tuntevat näitä toimielimiä, pitävätkö he niitä tärkeinä ja ennen kaikkea, luottavatko he niihin?

3.1 Tuntevatko suomalaiset EU:n toimielimiä?

Lähes jokainen suomalainen on joskus kuullut puhuttavan Euroopan parlamentista ja Euroopan komissiosta. Sama koskee myös Euroopan keskuspankkia. Vähintään kolme neljästä suomalaisesta on myös joskus kuullut Euroopan yhteisön tuomioistuimesta, Euroopan oikeusasiamiehestä ja Euroopan unionin ministerineuvostosta. Sen sijaan yli puolet suomalaisista ei ole koskaan kuullut Euroopan tilintarkastustuomioistuimesta, Euroopan unionin alueiden komiteasta eikä Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomiteasta. 49 % vastaajista ei ollut kuullut puhuttavan Euroopan unionin tulevaisuuskonventista³.

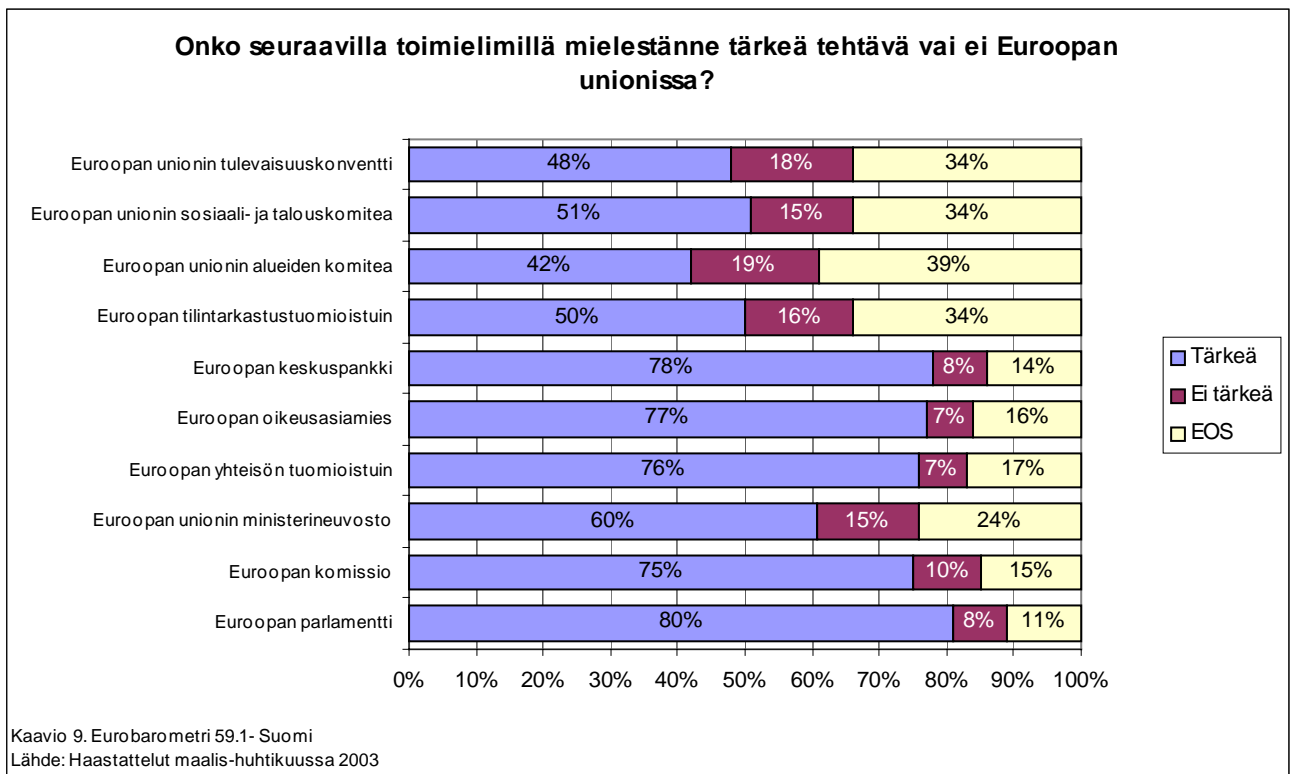

Suomalaiset olivat kuulleet toimielimistä keskimääräistä muiden jäsenmaiden kansalaisia paremmin. Edellä mainittu tulevaisuuskonventtinkin oli tunnetumpi vain Kreikassa, Portugalissa ja Luxemburgissa.

³ Euroopan unionin tulevaisuuskonventti on kysymyksen asettelussa rinnastettu Euroopan unionin toimielimiin. Se ei kuitenkaan ole varsinainen unionin toimielin.

3.2 Kuinka tärkeitä toimielimet ovat suomalaisten mielestä?

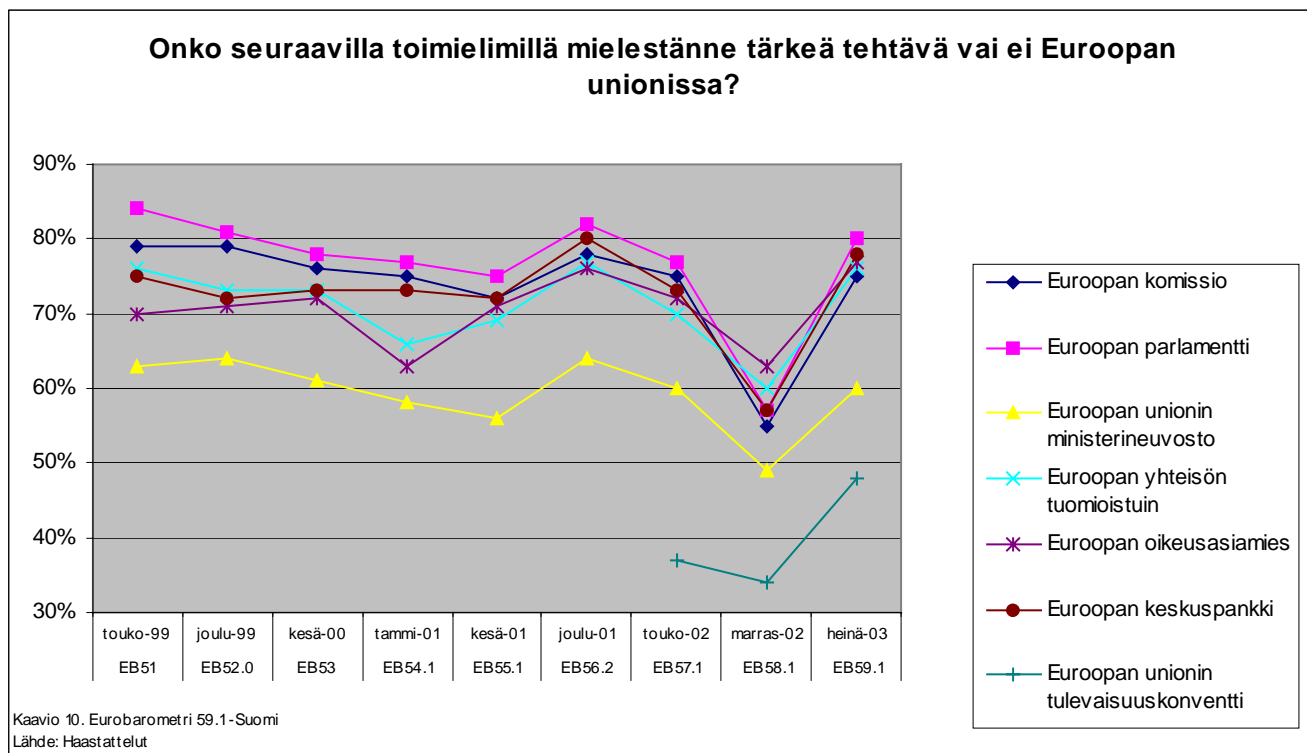
80 % suomalaisista katsoo, että Euroopan parlamentilla on tärkeä tehtävä. Useampi kuin kolme neljästä suomalaisesta katsoo myös Euroopan komission, Euroopan keskuspankin, Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan yhteisön tuomioistuimen omaavan tärkeän tehtävän.

Mielenkiintoista on havaita, että suomalaiset arvioivat oikeusasiamiehen tärkeämmäksi kuin muiden jäsenmaiden kansalaiset. Muiden jäsenmaiden tämän toimielimen ”tärkeäksi” arvioineiden keskiarvo on 35 %, kun taas peräti 77 % suomalaisista arvioi oikeusasiamiehen tehtävän tärkeäksi.

Kaaviosta 10 voimme havaita, miten suomalaisten mielipide koskien Euroopan unionin toimielimien tärkeyttä on kehittynyt viimeisen neljän vuoden aikana. Arvostus toimielimiä kohtaan on nyt palautumassa, oltuaan laskussa keväällä 2002 ja pohjalukemissa vuoden 2002 lopulla tehdyssä Eurobarometrissä.

Suomalaisilta tiedusteltiin myös, pitävätkö he Euroopan parlamentin vaaleja tärkeinä. 17 %:n mielestä vaalit ovat todella tärkeitä ja 47 %:n mielestä tärkeitä. 22 % ei pitänyt niitä kovinkaan tärkeinä ja 7 % suomalaisista ei pidä Euroopan parlamentin vaaleja ollenkaan tärkeinä. Tärkeimpinä parlamentin vaaleja pitivät ne, jotka arvioivat EU-tietoutensa parhaimmaksi (41 %), yli 55-vuotiaat, itsenäisen ammatin harjoittajat ja suurissa kaupungeissa asuvat (kaikki 25 %). Vähiten painoarvoa niille antoivat ne, jotka uskoivat jäsenyyden olevan huono asia (17 %), kodista huolehtivat (14 %), ne suomalaiset, joiden kuva EU:sta oli negatiivinen (13 %), ja itäsuomalaiset (11 %).

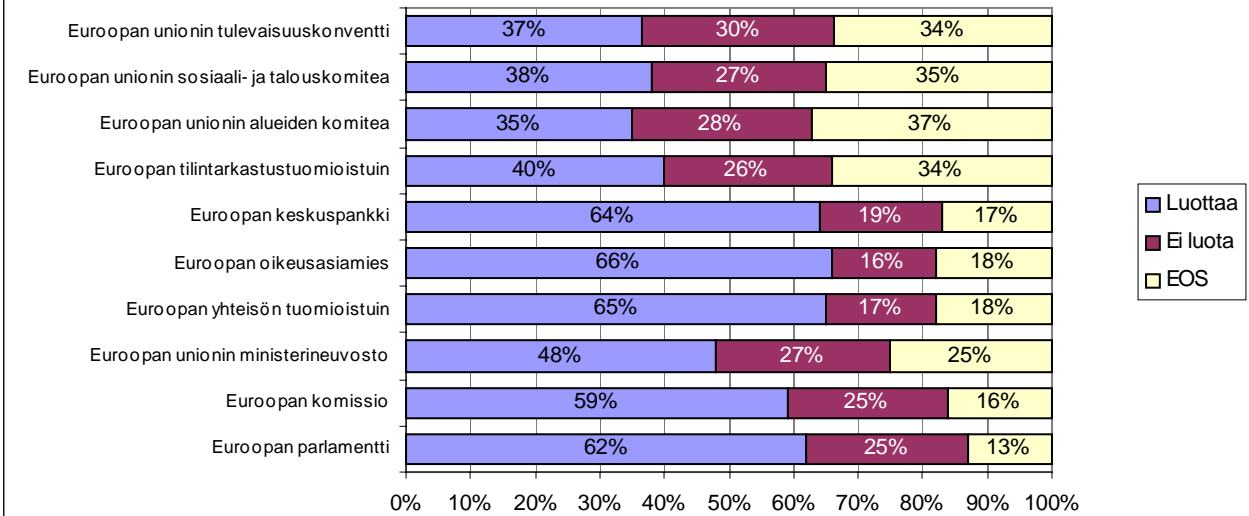
Laskettaessa kaikille Euroopan unionin jäsenmaille keskiarvo⁴ havaitaan, että kaikkein tärkeimpänä parlamenttivaaleja pitävät kreikkalaiset (keskiarvo 3,41) ja luxemburgilaiset (3,21). Suomalaisia (2,79) vähemmän tärkeinä Euroopan parlamentin vaaleja pitävät vain britit (2,65).

3.3 Luottavatko suomalaiset EU:n toimielimiin?

Yli puolet suomalaisista luottaa Euroopan oikeusasiamieheen, Euroopan yhteisön tuomioistuimeen, Euroopan parlamenttiin, Euroopan keskuspankkiin ja Euroopan komissioon. Kolme neljäsosaa suomalaisesta taas ei luota Euroopan unionin kolmeen keskeiseen toimielimeen eli Euroopan unionin ministerineuvostoon, Euroopan komissioon eikä Euroopan parlamenttiin.

⁴ Kysymyksen ollessa ”Euroopan parlamentin vaalit ovat todella tärkeitä” on vastukselle ”Täysin samaa mieltä” annettu arvo 4.0, vastaukselle ”Jokseenkin samaa mieltä” arvo 3.0, ”Jokseenkin eri mieltä” 2.0 ja vastaukselle ”Täysin eri mieltä” arvo 1.0

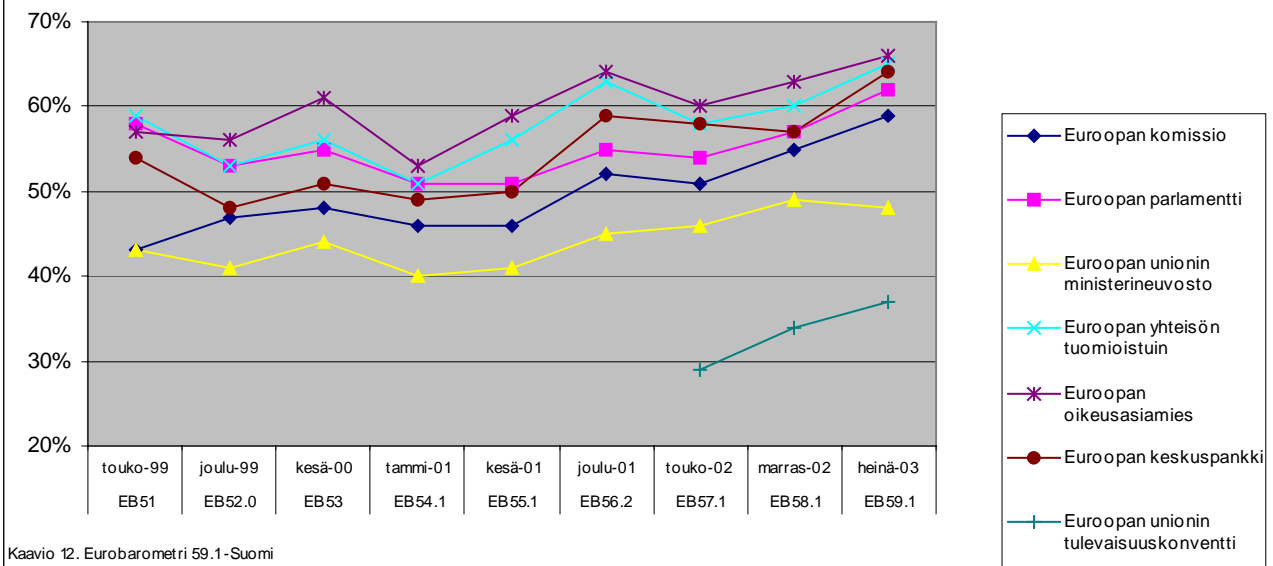
Katsotteko luottavanne Euroopan unionin toimielimiin?

Kaavio 11. Eurobarometri 59.1- Suomi
Lähde: Haastattelut maaliskuu-huhtikuussa 2003

Verrattaessa nyt saatuja tuloksia kahdeksaan aiempaan Eurobarometriin (syksy 1999 – syksy 2002) voidaan selvästi havaita lisääntynyt luottamus tunnetuimpiin toimielimiin. Kun syksyllä 1999 esimerkiksi komissioon luotti 43 % suomalaisista, on heidän määränsä nyt kohonnut jo 59 %:iin ja sama trendi on havaittavissa muidenkin toimielinten kohdalla.

Katsotteko luottavanne Euroopan unionin toimielimiin?

Kaavio 12. Eurobarometri 59.1- Suomi
Lähde: Haastattelut

Kansalaisilta kysyttiin myös, ovatko he sitä mieltä että Euroopan parlamentin jäsenet varjelevat hyvin heidän etujaan. 37 % suomalaisista oli joko täysin tai jokseenkin tätä mieltä, kun taas 39 % oli jokseenkin eri mieltä, ja 15 % täysin eri mieltä. Pienintä luottamus oli 40-55-vuotiaiden, alle 20 -vuotiaina opintonsa päättäneiden, itsenäisen ammatinharjoittajien, ja työttömien keskuudessa. Suurinta luottamus oli puolestaan johtavassa asemassa olevien, opiskelijoiden, korkeasti koulutettujen, ja alle 24-vuotiaiden keskuudessa. Maantieteellisiä tai puoluekannasta riippuvia eroja ei vastauksissa ollut havaittavissa.

Muiden jäsenmaiden osalta voidaan todeta, että luottamus siihen, että Euroopan parlamentin jäsenet varjelevat hyvin maansa kansalaisten etuja on pienintä Ruotsissa ja Iso-Britanniassa. Luottamus on puolestaan suurinta Luxemburgissa, Irlannissa ja Itävallassa.

3.4 Suomalaisen mielipiteet EU:n päätöksenteosta

Valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että maanpuolustukseen, terveyteen ja sosiaaliturvaan, koulutukseen, maatalous- ja kalastuspolitiikkaan sekä työttömyyteen liittyvät asiat pitäisi päättää kansallisesti Suomen hallituksessa. Euroopan unionin tehtäväksi suomalaiset antaisivat mieluiten päätökset, jotka koskevat Euroopan unionista tiedottamista, EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvaa ulkopoliittikkaa, valuuttaa, taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukemista, ja tieteellistä ja teknologista tutkimusta.

Siinä missä vain 6 % suomalaisista antaisi maanpuolustuksen Euroopan unionin päätettäväksi, luovuttaisi kaikista EU-kansalaisista 50 % tämän päätösvallan EU:lle. Suomalaiset ovat ylivoimaisia halussaan pitää maanpuolustusta koskevat päätökset kansallisen hallituksensa päätettävissä. Eniten samaa mieltä ovat ruotsalaiset, joista 77 % pitäisi maanpuolustusta koskevat päätökset Ruotsin hallituksen päätettävissä, ja britit (62 %). 20 % ruotsalaisista ja 32 % briteistä olisi kuitenkin valmis luovuttamaan tämän päätösvallan Euroopan unionille. Puolustuspoliittisiin päätöksiin liittyviä asioita käsitellään lähemmin tämän raportin luvussa 4.2.

MITKÄ SEURAAVISTA ASIOISTA PITÄISI MIELESTÄNNE PÄÄTTÄÄ SUOMEN HALLITUKSESSA JA MITKÄ TAAS YHTEISESTI EUROOPAN UNIONISSA?			
	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
Maanpuolustus	91 % EU15 46 %	6 % EU15 50 %	3 % EU15 5 %
Terveys ja sosiaaliturva	90 % EU15 65 %	7 % EU15 32 %	3 % EU15 3 %
Koulutus	79 % EU15 65 %	17 % EU15 32 %	4 % EU15 4 %
Maatalous- ja kalastuspolitiikka	70 % EU15 43 %	24 % EU15 49 %	6 % EU15 8 %
Taistelu työttömyyttä vastaan	69 % EU15 49 %	26 % EU15 48 %	5 % EU15 3 %
Kulttuuripolitiikka	60 % EU15 60 %	33 % EU15 33 %	7 % EU15 7 %
Ympäristönsuojelu	56 % EU15 33 %	41 % EU15 64 %	4 % EU15 3 %
Taistelu köyhyyttä/sosiaalista syrjäytymistä vastaan	53 % EU15 36 %	43 % EU15 61 %	4 % EU15 3 %
Perussäännöt sähköisille viestimille ja lehdistölle	47 % EU15 58 %	47 % EU15 35 %	6 % EU15 6 %
Humanitäärinen apu	45 % EU15 24 %	50 % EU15 71 %	5 % EU15 4 %
Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	39 % EU15 27 %	54 % EU15 67 %	6 % EU15 5 %
Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	37 % EU15 35 %	58 % EU15 60 %	5 % EU15 6 %
Valuutta	29 % EU15 28 %	67 % EU15 68 %	4 % EU15 4 %
EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuva ulkopolitiikka	29 % EU15 20 %	64 % EU15 73 %	7 % EU15 8 %
Tiedottaminen Euroopan unionista, se toimitavoista ja toimielimistä	23 % EU15 19 %	72 % EU15 74 %	5 % EU15 7 %

Suomalaiset antaisivat Euroopan unionin päätettäväksi mm. kamppailun kansainvälistä terrorismia, ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä, järjestäytyneitä rikollisuutta ja huumeita vastaan. Sen sijaan asiat liittyen poliisiin, maahanmuuttopolitiikkaan, oikeudellisiin asioihin ja pakolaisten vastaanottoon he pitäisivät vastaisuudessaakin Suomen hallituksen päätettävissä. Verrattaessa vastauksia kaikkien Euroopan Unionin jäsenmaiden keskiarvoon voidaan todeta, että suomalaiset ovat keskimääräistä haluttomampia luopumaan päätösvallasta asioissa, joilla on suoranaista kansallista vaikutusta. Euroopan laajuisissa asioissa he ovat suostuvaisempia yhteistyöhön muiden jäsenten kanssa.

MITKÄ SEURAAVISTA ASIOISTA PITÄISI MIELESTÄNNE PÄÄTTÄÄ SUOMEN HALLITUKSESSA JA MITKÄ TAAS YHTEISESTI EUROOPAN UNIONISSA?			
	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
Poliisiasiat	87 % EU15 70 %	11 % EU15 27 %	2 % EU15 3 %
Maahanmuuttopolitiikka	82 % EU15 44 %	16 % EU15 52 %	2 % EU15 3 %
Oikeudelliset asiat	82 % EU15 66 %	15 % EU15 31 %	3 % EU15 3 %
Pakolaisten vastaanotto	82 % EU15 42 %	15 % EU15 54 %	3 % EU15 4 %
Tarttuminen väestön ikääntymiseen liittyviin haasteisiin	72 % EU15 43 %	24 % EU15 48 %	5 % EU15 9 %
Nuorisorikollisuuden ehkäiseminen	71 % EU15 59 %	26 % EU15 37 %	4 % EU15 4 %
Säännökset poliittisista turvapaikoista	64 % EU15 41 %	33 % EU15 54 %	3 % EU15 5 %
Kaupungistuneiden alueiden rikollisuuden ehkäiseminen	62 % EU15 64 %	34 % EU15 33 %	4 % EU15 3 %
Kamppailu huumeita vastaan	37 % EU15 29 %	58 % EU15 68 %	4 % EU15 3 %
Kamppailu järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan	29 % EU15 25 %	67 % EU15 72 %	3 % EU15 3 %
Kamppailu ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä vastaan	22 % EU15 17 %	74 % EU15 80 %	4 % EU15 3 %
Kamppailu kansainvälistä terrorismia vastaan	14 % EU15 13 %	82 % EU15 85 %	4 % EU15 3 %

Lähestulkoon kaikki suomalaiset ovat sitä mieltä, että suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa, eivätkä he usko pienten maiden mahdollisuuksiin suojella etujaan tehokkaasti. Kaksi kolmasosaa vastustaa enemmän vastuun siirtämistä Euroopan unionille ja 49 % ei usko sen toimivan hyvin laajentumisen jälkeen.

Mielenkiintoinen havainto on, että siinä missä vain 19 % suomalaisista uskoo Suomen vaikutusvallan olevan merkittävä Euroopan unionissa, on EU-maiden keskiarvo 59 %. Suomalaisten luottamus oman maansa vaikutusmahdollisuuksiin on ylivoimaisesti pienintä, muita epäilijöitä ovat myös Belgia ja Luxemburg, joissa molemmissa kuitenkin 40 % vastaajista uskoo maallaan olevan vaikutusvaltaa. Kaikkein eniten maansa vaikutusvaltaan luottavat tanskalaiset (80 %), ruotsalaiset (74 %) ja ranskalaiset (73 %). Ruotsalaiset (66 %) ovat kuitenkin samaa mieltä kuin suomalaiset siinä suhteessa, etteivät usko pienten maiden pystyvän suojaamaan tehokkaasti etujaan. Myös valtaosa itävaltalaisista (53 %) oli tätä mieltä. Innokkaimmin lisävaltaa EU:lle siirtäisivät Luxemburg (67 %) ja Kreikka (62 %), suurimmat vastustajat taas löytyvät Suomesta ja Ruotsista (66 % ja 62 %).

Suomalaisista 59 % uskoo Euroopan unionin päätösten vaikuttavan jokapäiväiseen elämäänsä. Lähes tulkoon yhtä suuri määrä vastaajista (56 %) ei kuitenkaan tunne ymmärtävänsä Euroopan unionin toimintatapoja. Muita EU-kansalaisia, jotka uskovat Euroopan unionin päätösten vaikuttavan jokapäiväiseen elämäänsä ovat kreikkalaiset (80 %), irlantilaiset (68 %), tanskalaiset (67 %) ja ruotsalaiset (65 %). Suomalaisia huonommin EU:n toimintatapoja kokivat ymmärtävänsä vain espanjalaiset (33 %), ruotsalaiset (32 %) ja britit (28 %).

OLETTEKO SAMAA MIELTÄ VAI ERI MIELTÄ JOKAISESTA SEURAAVASTA VÄITÄMÄSTÄ?			
	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
Suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa	93 % EU15 71 %	3 % EU15 13 %	4 % EU15 15 %
Jäsenmaiden välillä pitäisi olla enemmän yhteistyötä taloudellisissa asioissa	79 % EU15 76 %	13 % EU15 7 %	9 % EU15 17 %
Euroopan unionin toimintatapa on liian monimutkainen	78 % EU15 65 %	11 % EU15 17 %	10 % EU15 18 %
Jäsenmaiden välillä pitäisi olla enemmän yhteistyötä sosiaalisissa asioissa	76 % EU15 76 %	15 % EU15 8 %	9 % EU15 16 %
Euroopan unionin tekemät päätökset vaikuttavat jokapäiväiseen elämään	59 % EU15 50 %	35 % EU15 38 %	6 % EU15 13 %
Euroopan unionin tekemät päätökset ovat yleensä ottaen järkeviä	42 % EU15 40 %	43 % EU15 33 %	16 % EU15 27 %
Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	35 % EU15 40 %	56 % EU15 47 %	10 % EU15 14 %
Jäsenvaltioista pitäisi siirtää enemmän vastuuta Euroopan unionille	24 % EU15 43 %	66 % EU15 27 %	11 % EU15 30 %
Suomen vaikutusvalta on merkittävä Euroopan unionissa	19 % EU15 59 %	74 % EU15 25 %	7 % EU15 17 %
Pienet maat pystyvät suojaamaan etujaan tehokkaasti Euroopan unionissa	13 % EU15 35 %	79 % EU15 38 %	9 % EU15 27 %
Euroopan unioni kuuntelee minunlaisteni ihmisten mielipiteitä	7 % EU15 14 %	86 % EU15 70 %	7 % EU15 17 %

Peräti 86 % suomalaisista ja 70 % kaikista EU-kansalaisista ei usko Euroopan unionin kuuntelevan heidän kaltaistensa ihmisten mielipiteitä. Kun suomalaisilta kysyttiin, kenellä heidän mielestään pitäisi olla eniten vaikutusvaltaa Euroopan unionin päätöksenteossa, oli 32 % sitä mieltä, että kansalaisilla tulisi olla eniten vaikutusvaltaa yhteisessä päätöksenteossa. 27 %:n mielestä kansallisilla hallituksilla tulisi olla eniten valtaa ja 21 %:n mielestä Euroopan parlamentilla. Kun suomalaisilta puolestaan kysyttiin, kenellä he uskoivat tällä hetkellä olevan eniten valtaa EU:n päätöksenteossa, uskoi 38 % vastaajista Euroopan parlamentilla olevan eniten vaikutusvaltaa. 28 % uskoi komissiolla olevan eniten valtaa, 9 % kansallisilla hallituksilla, 6 % liike-elämällä, 5 % painostusryhmillä, ja 2 % uskoi kansalaisilla olevan eniten vaikutusvaltaa.

Verrattaessa näitä lukuja muiden jäsenmaiden kanssa voimme havaita, että 40 % kaikista Euroopan unionin kansalaisista on sitä mieltä, että kansalaisilla tulisi olla eniten vaikutusvaltaa. Ruotsalaisista peräti 51 % on tätä mieltä. Kansallisille hallituksille eniten vaikutusvaltaa antaisivat tanskalaiset (28 %), ja Euroopan parlamentille belgialaiset (22 %).

Suomalaisilta kysyttiin myös, miten paljon he uskoivat eri tahojen toimintojen, päätösten ja toimenpiteiden vaikuttavan heihin henkilökohtaisesti. Eniten vaikutusta uskottiin olevan paikallis-/kunnallishallinnolla Suomessa (50 %), hallituksella (42 %), eduskunnalla (39 %), Euroopan unionilla kokonaisuudessaan (17 %) ja Euroopan parlamentilla (11 %). Jonkin verran vaikutusta Euroopan unionilla kokonaisuudessaan uskoi olevan 60 % vastaajista, eduskunnalla ja Euroopan parlamentilla 52 %, hallituksella 49 % ja paikallis-/kunnallishallinnolla 40 %. Laskemalla prosentit yhteen voimme todeta, että lähes tulkoon kaikki suomalaiset uskovat Suomen hallituksella ja

eduskunnalla (91 %) sekä paikallis-/kunnallishallinnolla (90 %) olevan paljon, tai jonkin verran vaikutusta heihin henkilökohtaisesti. Paljon tai jonkin verran vaikutusta itseensä henkilökohtaisesti uskoi Euroopan unionilla kokonaisuudessaan olevan 77 % ja Euroopan parlamentilla 63 % suomalaisista. 28 % vastaajista oli sitä mieltä, etteivät Euroopan parlamentin päätökset ja toimenpiteet vaikuta heihin millään tavoin.

Lyhyt yhteenveto:

- 80 % suomalaisista uskoo, että Euroopan parlamentilla on tärkeä tehtävä. 75 % puolestaan uskoo, että komissiolla on tärkeä tehtävä.
- 66 % luottaa oikeusasiamieheen, 62 % parlamenttiin ja 59 % komissioon
- 37 % uskoo Euroopan parlamentin jäsenten varjelevan hyvin kansalaisten etuja
- Suomalaisten mielestä maanpuolustukseen, terveyteen ja sosiaaliturvaan, poliisiasioihin ja maahanmuuttopolitiikkaan liittyvät asiat pitäisi päättää kansallisesti Suomen hallituksessa.
- Euroopan unionin päätettäväksi suomalaiset antaisivat EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvaa ulkopoliittikkaa, valuuttaa, ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä, järjestäytyttyä rikollisuutta ja huumeita sekä kansainvälisen terrorismin vastaista kamppailua koskevat päätökset
- 19 % suomalaisista uskoo Suomen vaikutusvallan olevan merkittävä Euroopan unionissa
- 86 % suomalaisista ei usko Euroopan unionin kuuntelevan heidän kaltaistensa ihmisten mielipiteitä

4 EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMINEN JA TULEVAISUUS

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan eri Euroopan unionin politiikan aloihin liittyvistä asioista, pitäisikö sen vastaajan mielestä olla Euroopan unionin ensisijainen tavoite vai ei. Suurin osa suomalaisista pitää rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä Euroopassa, taistelua köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan sekä taistelua työttömyyttä vastaan Euroopan unionin ensisijaisina tavoitteina. Myös taistelun järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan, ympäristön suojelun sekä kamppailun terrorismia vastaan katsoo erittäin suuri osa suomalaisista EU:n ensisijaisiksi tavoitteiksi. Huomiota herättävää on, että suomalaiset eivät juurikaan pidä Euroopan unionin laajentumista ensisijaisena tavoitteena. Suomalaisista 29 % pitää uusien jäsenien ottamista unionin ensisijaisena tavoitteena, kun 66 %:n mielestä sen ei tulisi olla Euroopan unionin ensisijainen tavoite. Taulukossa ei ole havaittavissa suuria poikkeamia aiemmista Eurobarometreistä.

KERTOKAA KUSTAKIN LUETELLUSTA ASIASTA, PITÄISIKÖ SEN MIELESTÄNNE OLLA EUROOPAN UNIONIN ENSISIJAINEN TAVOITE VAI EI?			
	Ensisijainen	Ei ensisijainen	EOS
Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	88 %	9 %	3 %
Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	87 %	11 %	3 %
Taistelu työttömyyttä vastaan	85 %	13 %	3 %
Taistelu järjestäytynyttä rikollisuutta ja huumeita vastaan	85 %	13 %	3 %
Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaamisen Euroopassa	83 %	13 %	4 %
Ympäristön suojelu	81 %	16 %	3 %
Elintarvikkeiden laadun takaaminen	79 %	18 %	3 %
Kamppailu terrorismia vastaan	76 %	20 %	4 %
Tulla lähemmäksi kansalaista esimerkiksi tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	74 %	21 %	5 %
Kuluttajien suojelu ja muiden tuotteiden laaduntakaaminen	72 %	25 %	4 %
Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöönottamisessa	66 %	30 %	5 %
Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	63 %	31 %	6 %
Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	44 %	43 %	13 %
Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa	43 %	48 %	9 %
Euroopan unionin onnistunut laajeneminen uusiin jäsenmaihiin	29 %	66 %	6 %

Vastaajilta kysyttiin myös heidän mielipidettään muutamaan ehdotukseen. Huomiota herättävää on, että 75 % suomalaisista kannattaa Euroopan rahaliittoa ja valuuttaa, euroa. Yhtä suuri tai suurempi

rahaliiton kannatus löytyy Espanjasta, Ranskasta, Irlannista, Italiasta, Luxemburgista ja Portugalista. Yhdeksän kymmenestä suomalaisesta kannattaa myös ajatusta, että lapsille opetetaan jo koulussa, miten Euroopan unioni toimii.

MIKÄ ON TEIDÄN MIELIPITEENNE SEURAAVISTA EHDOTUKSISTA?			
	Puolesta	Vastaan	EOS
Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimielimet toimivat	91 % EU15 83 %	5 % EU15 8 %	4 % EU15 9 %
Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroaminen, jos he eivät nauti Euroopan parlamentin enemmistön luottamusta	88 % EU15 68 %	15 % EU15 9 %	7 % EU15 22 %
Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	75 % EU15 66 %	22 % EU15 27 %	4 % EU15 7 %
Euroopan unionin vastaaminen asioista, joita kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa	67 % EU15 63 %	22 % EU15 18 %	12 % EU15 19 %

Suomalaisista 88 % puoltaa Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroamista tilanteissa, joissa he eivät nauti parlamentin enemmistön luottamusta. 67 % olisi valmis siirtämään Euroopan unionin vastattavaksi asioita, joita kansalliset tai alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa.

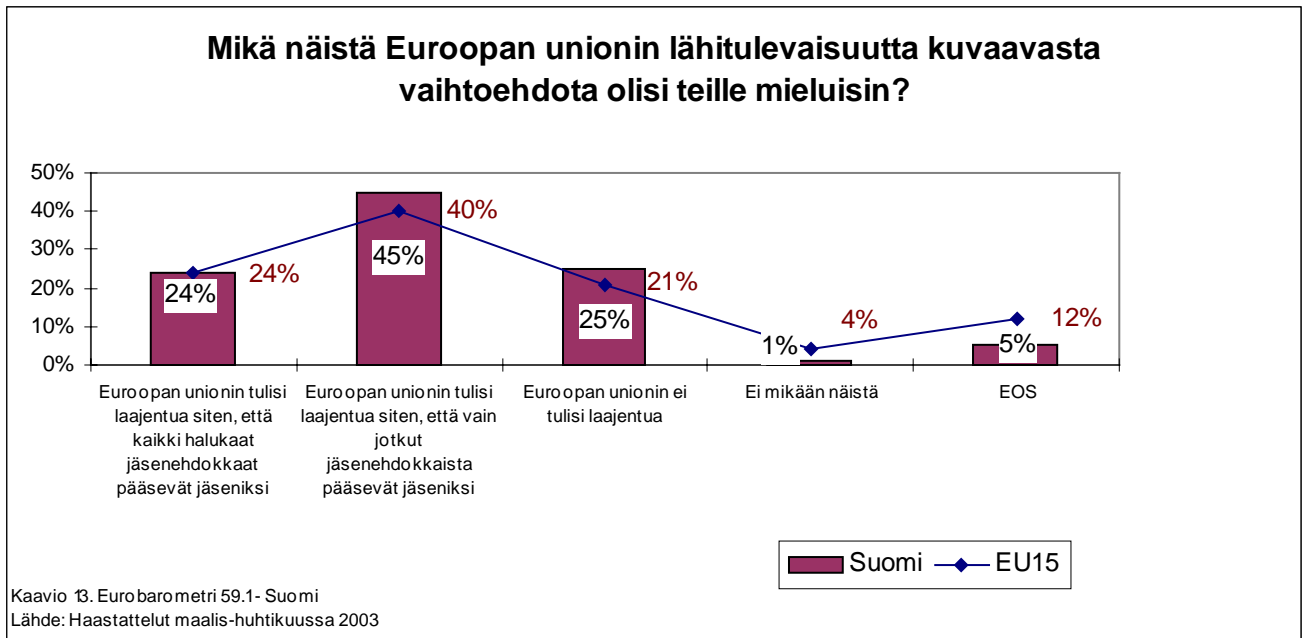
4.1 Suomalaisten yleinen suhtautuminen laajentumiseen

Kun Euroopan unionin jäsenvaltioiden määrä on kasvanut onnistuneesti 6:sta 15:een, unioni valmistautuu nyt kaikkien aikojen suurimpaan laajentumiseensa, kun ajatellaan ehdokasvaltioiden määrää ja erilaisuutta. Jäsenyyttä on hakenut 13 maata: näistä 10 maan - Kyproksen, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Slovakian, Slovenian, Tšekin, Unkarin ja Viron - on määrä liittyä unioniin 1. toukokuuta 2004. Bulgaria ja Romania toivovat voivansa liittyä unioniin vuoteen 2007 mennessä, kun taas Turkki ei tällä hetkellä neuvottele jäsenyydestä.

Euroopan unionin laajentumista ottamalla uusia maita kannattaa kysyttäessä 50 % suomalaisista, 40 % vastaajista puolestaan ei kannata tätä ajatusta. Suomalaisten valtaosalle (45 %) mieluisin Euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaava vaihtoehto olisi, että Euroopan unioni laajentuisi siten, että vain jotkut jäsen ehdokkaista pääsisivät jäseniksi. 24 % suomalaisista ottaisi kaikki halukkaat jäsen ehdokkaat Euroopan unionin jäseniksi, kun taas 25 % suomalaisista on sitä mieltä, ettei Euroopan unionin tulisi laajentua. Laajentumisen vastustajien määrä on noussut yhdeksällä prosenttiyksiköllä puolessa vuodessa, kun taas vastaavasti kannattajien määrä on noussut kolmella prosenttiyksiköllä. Rajoitetun laajentumisen kannattajien määrä on laskenut 11 %:lla. Suurimmat kaikkien maiden mukaanottamisen kannattajat löytyvät Ruotsista, Espanjasta ja Irlannista (36 %, 35 % ja 31 %). Suurimmat laajentumisen vastustajat ovat Ranska 36 %:lla ja Belgia 30 %:lla.

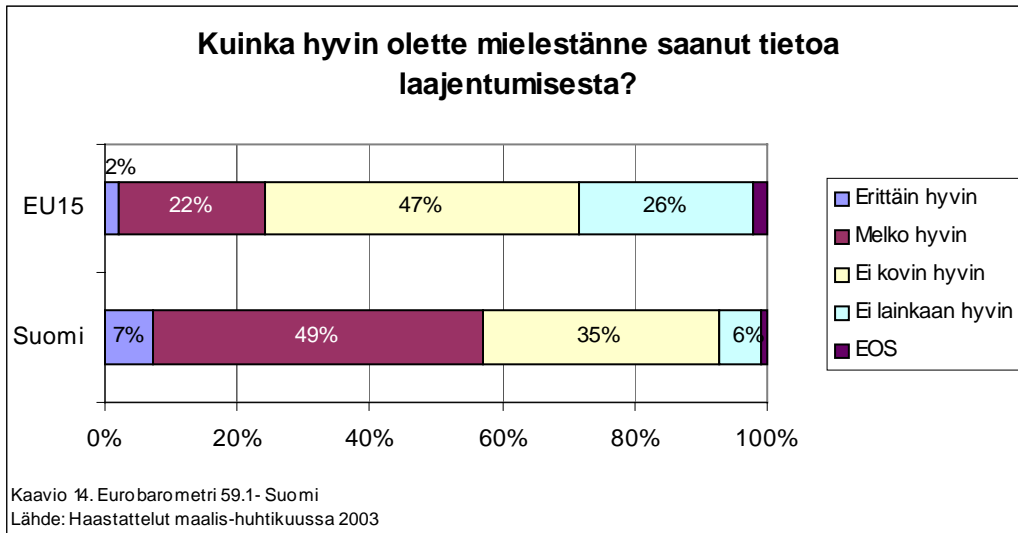
Miehistä 50 % ja naisista 39 % kannattaa vaihtoehtoa, että Euroopan unioni ottaisi vain jotkut jäsen ehdokkaista jäsenikseen. Ammattiryhmistä opiskelijat (57 %) ja johtavassa asemassa olevat (53 %) kannattavat keskimääräistä enemmän tätä vaihtoehtoa. Vähiten opiskelleet eli koulunsa alle 16-vuotiaina päättäneet ja yli 55-vuotiaat kannattavat eniten (30 % ja 29 %) vaihtoehtoa, jonka

mukaan Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että kaikki halukkaat jäsenehdokkaat pääsevät jäseniksi. Ammattiryhmistä johtavassa asemassa olevat (29 %) ja eläkeläiset (28 %) kannattavat eniten EU:n laajentumista kaikkiin halukkaisiin ehdokasmaihin. Puolet niistä jotka pitävät Suomen EU-jäsenyyttä huonona asiana vastustavat myös unionin laajentumista. Suurempia maantieteellisiä tai poliittisia eroja laajenemisen suhteen ei ole havaittavissa.

Yli puolet suomalaisesta katsoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta eri tiedotusvälineiden kautta. 41 % katsoo, että on saanut ”ei kovin hyvin” tai ”ei lainkaan hyvin” tietoa laajentumisesta. Huomattavasti suurempi osa miehistä (63 %) kuin naisista (50 %) tuntee saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Ammattiryhmistä kodista huolehtivat ja johtavassa asemassa olevat tuntevat saaneensa parhaiten tietoa laajentumisesta. Myös korkeasti koulutetut, eli yli 19-vuotiaina opintonsa päättäneet tuntevat saaneensa tietoa laajentumisesta paremmin kuin vähemmän koulutetut. Alueellisesti uusimaalaiset tuntevat olevansa parhaiten informoituja EU:n laajentumisesta. Uusimaalaisista 61 % sanoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta. Itäsuomalaisista 47 % sanoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta ja 49 % katsoo saaneensa tietoa laajentumisesta ”ei kovin hyvin” tai ”ei lainkaan hyvin”.

Vertailtaessa Suomalaisten vastauksia muiden jäsenmaiden kansalaisten vastauksiin voimme havaita, että suomalaiset katsovat olevansa parhaiten informoituja. Muita itseään erittäin hyvin tai hyvin informoiduiksi pitäviä ovat tanskalaiset, luxemburgilaiset ja itävaltalaiset. Mm. ruotsalaisten enemmistö pitää itseään ”ei kovin hyvin” tai ”ei lainkaan hyvin” informoituina. Kaikkein huonoimmin informoidut kansalaiset löytyvät Espanjasta, Italiasta ja Iso-Britanniasta.

Suurin osa suomalaisista (83 %) uskoo päätöksenteon eurooppalaisella tasolla vaikeutuvan, kun Euroopan unionissa on nykyistä enemmän jäsenmaita. 80 % suomalaisista myös uskoo byrokratian lisääntyvän Euroopan unionissa laajentumisen jälkeen ja vain 25 % heistä uskoo unionin toimivan hyvin laajennuttuaan. 49 % on täysin päinvastaista mieltä, eli ei usko laajentuneen unionin toimivan hyvin. Kaikkein luottavaisimmin Euroopan unionin kykyyn toimia laajentumisen jälkeen suhtautuvat irlantilaiset ja portugalilaiset, joista 40 % uskoo Euroopan unionin toimivan hyvin tulevaisuudessakin. Suomalaisia pessimistisempiä ovat vain luxemburgilaiset, joista 51 % ei usko laajentuneen EU:n toimintakykyyn. Muita byrokratian lisääntymistä pelkääviä EU-kansalaisia ovat luxemburgilaiset (77 %) ja tanskalaiset (72 %).

Yli puolet suomalaisista (53 %) puolestaan uskoo Suomen merkityksen EU:ssa pienenevän laajentumisen myötä. Myös irlantilaisten (58 %) ja portugalilaisten (52 %) enemmistö olettaa maansa vaikutusvallan pienenevän. Suurin osa suomalaisista uskoo, että mitä enemmän EU:ssa on jäsenmaita, sitä kulttuurisesti rikkaampi se on. Lähes kolme neljästä suomalaisesta arvelee Euroopan unionin saavuttavan merkittävämmän aseman maailmassa, kun uudet jäsenet ovat liittyneet siihen. 73 % suomalaisista uskoo lisäksi Suomen saavan vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta laajentumisen jälkeen. Työttömyyden kasvuun laajentumisen myötä suomalaisten enemmistö ei kuitenkaan usko. Suomalaisten enemmistö (74 %) kuitenkin epäilee, että laajentuminen tulee maksamaan lisää EU:n jo olemassa oleville jäsenmaille.

Laajentumisen mukanaan tuomaan työttömyyteen uskotaan erityisesti entisen Itä-Saksan alueella (58 %), Portugalissa (57 %), Luxemburgissa (56 %) ja Kreikassa (52 %). Kreikka ja Portugali kannattavat omalta osaltaan tulevien jäsenmaiden taloudellista auttamista jo ennen niiden liittymistä. Suomen ohella suurin vastustus tälle avulle löytyy Ruotsista ja Itävallasta. Muita oman maansa EU:lta saamaan taloudellisen tuen vähenemiseen laajentumisen myötä uskovia maita ovat Suomen ohella Portugali, Irlanti ja Itä-Saksa. Suomalaisia enemmän päätöksenteon vaikeutumista pelkäävät luxemburgilaiset (85 %). Päätöksentekoeuromien uudistamista puoltavat erityisesti ruotsalaiset (69 %) ja portugalilaiset (62 %).

KUN AJATTELET EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMISTA, NIIN OLETTEKO SAMAA MIELTÄ VAI ERI MIELTÄ SEURAAVIEN VÄITTÄMIEN KANSSA?			
	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
Kun maita on enemmän, on päätöksenteko eurooppalaisella tasolla paljon vaikeampaa	83 % EU15 65 %	11 % EU15 19 %	6 % EU15 16 %
Useampien jäsenmaiden myötä Euroopan unionista tulee kulttuurisesti rikkaampi	79 % EU15 64 %	13 % EU15 20 %	8 % EU15 16 %
Mitä enemmän jäsenmaita Euroopan unionissa on, sitä merkittävämpi se on maailmassa	74 % EU15 67 %	19 % EU15 17 %	7 % EU15 16 %
Suomi saa vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta, kun mukaan liittyy uusia maita	73 % EU15 52 %	17 % EU15 24 %	9 % EU15 25 %
Mitä useampi maa kuuluu Euroopan unioniin, sitä paremmin rauha ja turvallisuus on taattu Euroopassa	58 % EU15 53 %	36 % EU15 31 %	6 % EU15 16 %
Euroopan unionin on uudistettava toimielintensä työskentelytavat ennen kuin se ottaa uusia jäseniä	57 % EU15 55 %	20 % EU15 13 %	23 % EU15 32 %
Sen jälkeen kun laajentumisen yhteydessä on tullut mukaan uusia jäsenmaita, Suomesta tulee vähemmän tärkeä Euroopassa	53 % EU15 37 %	39 % EU15 46 %	7 % EU15 17 %
Mitä enemmän jäsenmaita on mukana, sitä enemmän Suomessa on työttömiä	30 % EU15 41 %	54 % EU15 38 %	15 % EU15 22 %
Euroopan unionin tulisi auttaa tulevia jäsenmaita taloudellisesti jo ennen niiden liittymistä	21 % EU15 26 %	71 % EU15 56 %	9 % EU15 18 %
Laajentuminen ei tule maksamaan lisää Suomen kaltaisille olemassa oleville jäsenmaille	17 % EU15 26 %	74 % EU15 52 %	8 % EU15 21 %

Suomalaisilta tiedusteltiin vielä, pitäisikö heidän mielestään vuonna 2004 Euroopan unioniin liittyvillä mailla olla jo nyt sananvaltaa Euroopan unionin ulkopoliitikassa. 20 % vastaajista puoltaa tätä ajatusta, kun taas 70 % vastustaa sitä. Muita vastustajia ovat hollantilaiset (70 %), ruotsalaiset (61 %) ja luxemburgilaiset (60 %), kun taas 53 % portugalilaisista ja 50 % kreikkalaisista puoltaa Euroopan unioniin liittyvien maiden sananvaltaa ulkopoliitikassa jo ennen virallista liittymistä.

4.2 Yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittäminen

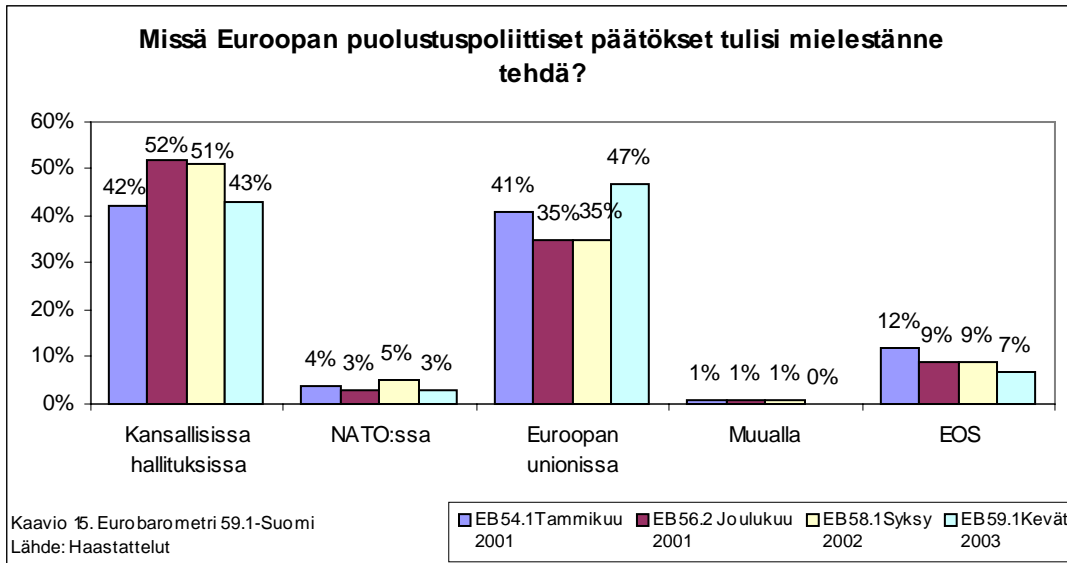
Alla on ote konventin ehdotuksesta vuoden 2003 kesäkuulta uudeksi perustuslaiksi, koskien yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa:

I-15 artikla: Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka

1. Unionin toimivalta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla käsittää kaikki ulkopoliitiikan alat ja kaikki unionin turvallisuuteen liittyvät kysymykset, muun muassa asteittain määriteltävän yhteisen puolustuspolitiikan, joka voi johtaa yhteiseen puolustukseen.
2. Jäsenvaltiot tukevat aktiivisesti ja varauksetta unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa uskollisuuden ja keskinäisen yhteisvastuun hengessä ja unionin tällä alalla antamia säädöksiä noudattaen. Ne pidätyvät kaikista toimista, jotka ovat unionin etujen vastaisia tai saattavat heikentää sen tehokkuutta

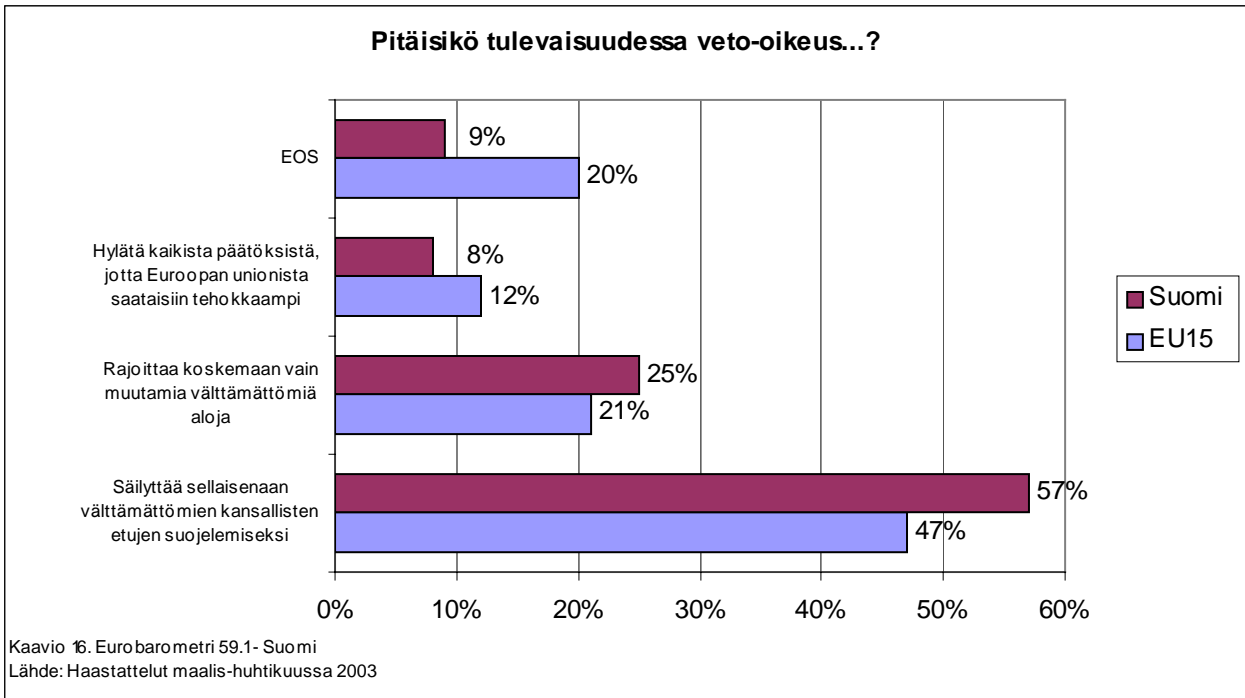
Vaikka 91 % suomalaisista katsoo, että maanpuolustukseen liittyvät päätökset tulisi tehdä Suomen hallituksessa ja vain 6 % antaisi ne Euroopan unionin päätettäväksi, antaisi lähes puolet suomalaisista (47 %) Euroopan puolustuspoliittiset päätökset kuitenkin Euroopan unionin tehtäväksi. 43 % suomalaisista antaisi puolestaan koko Eurooppaa koskevat puolustuspoliittiset päätökset kansallisten hallitusten päätettäväksi. NATOLle suomalaiset eivät antaisi Euroopan puolustuspolitiikkaa koskevaa päätöksenteko-oikeutta. Samansuuntaisia tuloksia ovat näyttäneet myös viimeaikaiset gallupit; Helsingin Sanomat 16.6.2003 ja STT (Helsingin Sanomat 23.6.2003), joissa on todettu suomalaisten kannattavan Euroopan unionin yhteistä puolustusta silloin, kun vaihtoehtoisiksi annetaan EU ja NATO. Kun kysymysasettelussa ei aseteta Euroopan unionia, NATO:a ja kansallisia hallituksia vastakkain, vaan tiedustellaan pelkästään Euroopan unionin jäsenmaiden yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan kannatusta, suomalaisista 51 % kannattaa ja 39 % vastustaa sitä. Kaikissa EU-maissa kannatus on 74 % ja vastustus 15 %.

Kansallisissa käsissä Euroopan puolustuspoliittiset päätökset pitäisivät ikäryhmistä erityisesti 15-24-vuotiaat (45 %) ja ammattiryhmistä erityisesti toimihenkilöt (53 %) ja johtavassa asemassa työskentelevät (49 %). Päätöksenteko-oikeuden antamista Euroopan unionille kannattavat keskimääräistä enemmän työläiset ja kodista huolehtivat (molemmat 52 %). Alueellisesti kansallisissa käsissä päätöksenteko-oikeuden Euroopan puolustuspolitiikassa pitäisivät erityisesti itäsuomalaiset (52 %), joista keskiarvoa suurempi määrä, 5 %, kannattaa toisaalta päätöksenteko-oikeuden antamista NATO:lle. Suurin Euroopan unionin puolustuspolitiikan kannatus löytyy tällä kertaa Pohjois-Suomesta, jossa 63 % vastanneista antaisi päätös-oikeuden EU:lle. Mielenkiintoista on havaita, että suurimpien kaupunkien asukkaat kannattavat enemmän puolustuspoliittisten päätösten tekoa kansallisissa hallituksissa, kuin Euroopan unionissa, kun taas maaseudulla ja pienissä kaupungeissa kannatetaan enemmän Euroopan unionia, kuin kansallista hallitusta. Poliittisista ryhmittymistä löytyvät suurimmat kansallisen hallituksen kannattajat vasemmistosta (48 %), kun taas Euroopan unionin kannatus on suurinta oikeistossa (55 %).

Kun tarkastellaan kehitystä viimeisen kahden ja puolen vuoden aikana, voidaan selvästi havaita, että niiden vastaajien osa, jotka antaisivat Euroopan puolustuspoliittiset päätökset Euroopan unionille on kasvanut huomattavasti. On kuitenkin todettava, että suomalaisten keskuudessa kansallisen hallituksen kannatus tässä kysymyksessä on suurempi kuin missään muussa Euroopan unionin jäsenmaassa. Kaikkien EU-maiden kansalaisista 21 %:n mielestä päätökset tulisi tehdä kansallisissa hallituksissa, 14 % antaisi päätösvallan NATO:lle ja 49 % kaikkien EU-maiden kansalaisista antaisi päätösvallan puolustuspoliittisissa kysymyksissä Euroopan unionille. NATO:n kannatus on suurin Tanskassa (32 %), Alankomaissa (24 %) ja Iso-Britanniassa (22 %). Puolustuspoliittisen päätösvallan Euroopan unionille antaisivat mieluiten Italia (69 %), Kreikka (67 %) ja Luxemburg (62 %), kansallisten hallitusten kannatuksen ollessa Suomen ohella suurinta Itävallassa (35%), Irlannissa (32 %), Ruotsissa ja Iso-Britanniassa (molemmat 30 %).

Suomalaisilta kysyttiin lisäksi, tulisiko Euroopan unionin jokaisella jäsenvaltiolla oleva veto-oikeus tiettyihin tärkeimpiin tai arkaluontoisimpiin päätöksiin säilyttää vai hylätä. Lähes kaksi kolmesta suomalaisesta haluaisi säilyttää veto-oikeuden, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja. 8 % suomalaisista olisi valmis sen hylkäämään, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin. Veto-oikeuden säilyttämisen kannalla ovat keskimääräistä enemmän 15-24-vuotiaat (60 %) sekä opiskelijat (61 %), 40-54 vuotiaat (60 %) ja johtavassa asemassa olevat (60 %). Sen rajaamista koskemaan vain muutamia välttämättöimpiä aloja kannattavat erityisesti toimihenkilöt (37 %), korkeasti koulutetut, ja johtavassa asemassa olevat (molemmat 32 %). Vasemmiston kannattajista 61 % säilyttäisi veto-oikeuden sellaisenaan, kun taas 31 % oikeiston kannattajista olisi valmis rajoittamaan veto-oikeuden koskemaan vain muutamia välttämättömiä aloja. Alueellisesti veto-oikeudesta pitävät tiukimmin kiinni pohjoissuomalaiset (64 %) ja eteläsuomalaiset (62 %).

Muita jäsenmaita tarkasteltaessa veto-oikeuden suurimmat kannattajat löytyvät Kreikasta (78 %), Itävaltasta (65 %), Luxemburgista (62 %) ja itäisestä Saksasta (60 %). Sen sijaan valmiimpia siitä luopumaan ovat belgialaiset (20 %), hollantilaiset (17 %), italialaiset (15 %) ja ruotsalaiset (14 %).

Suomalaisilta tiedusteltiin myös, kuinka paljon heidän mielestään Euroopan unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa tulisi kehittää. 88 % suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionin ulkopolitiikan tulisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopolitiikasta. Tätä tulosta vasten on helppo ymmärtää, miksi suomalaiset mieluummin antaisivat päätösvalan puolustuspolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä Euroopan unionille kuin NATO:lle. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteistä ulkopolitiikkaa suhteessa ulkopuolisiin maihin kannattaa 56 % suomalaisista, kaikkien jäsenmaiden keskiarvon ollessa 67 %. 34 % suomalaisista ja 19 % kaikista EU-kansalaisista vastustaa yhteistä ulkopolitiikkaa. Suurinta yhteisen ulkopolitiikan kannatus on Luxemburgissa (84 %), Kreikassa (82 %), Italiassa (79 %) ja läntisessä Saksassa (78 %). Suomen ohella on vastustus suurinta Iso-Britanniassa (39 %), Ruotsissa (36 %) ja Tanskassa (33 %).

Suomalaisilta kysyttiin myös, millainen rooli heidän mielestään Yhdysvalloilla on, kun puhutaan maailman rauhasta ja terrorismin vastaisesta kamppailusta. Syksyllä 2002 tehdyssä Eurobarometrissä 28 % vastaajista oli sitä mieltä, että Yhdysvaltojen rooli on myönteinen. Keväällä 2003 enää 14 % oli tätä mieltä. Kielteiseksi roolin koki 67 % suomalaisista, vastaavan luvun ollessa 51 % puolta vuotta aiemmin. Terrorismin vastaista kamppailua koskevien lukujen kehitys on saman suuntaista; Yhdysvaltojen roolin näki tässä kamppailussa myönteiseksi keväällä 2003 enää 46 %, kun syksyllä 2002 luku oli 59 %. Näihin lukuihin vaikuttavaa epäilemättä Yhdysvaltojen presidentin George Bushin 20.3.2003 antama käsky aloittaa sotatoimet Irakia vastaan.

KUINKA PALJON EUROOPAN UNIONIN YHTEISTÄ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIikkaa SEKÄ TURVALLISUUS- JA PUOLUSTUSPOLITIikkaa TULISI MIELESTÄNNE KEHITTÄÄ?			
	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
Euroopan unionin ulkopoliitiikan pitäisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopoliitiikasta	88 % EU15 77 %	5 % EU15 9 %	7 % EU15 14 %
Kansainvälisen kriisin ilmetessä Euroopan unionin jäsenvaltioiden pitäisi sopia yhteisestä kannastaan	76 % EU15 83 %	17 % EU15 8 %	8 % EU15 10 %
Puolueettomuuden valinneilla jäsenmailla tulisi olla sananvaltaa Euroopan unionin ulkopoliitiikassa	71 % EU15 51 %	19 % EU15 27 %	11 % EU15 23 %
Euroopan unionilla tulisi olla oma paikka Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvostossa	66 % EU15 68 %	22 % EU15 13 %	13 % EU15 19 %
Euroopan unionilla pitäisi olla nopean vastaiskun joukot, jotka voitaisiin kiireesti lähettää ongelma-alueille kansainvälisen kriisin ilmetessä	50 % EU15 69 %	41 % EU15 18 %	9 % EU15 13 %

Peräti 97 % johtavassa asemassa olevista ja 96 % toimihenkilöistä on sitä mieltä, että Euroopan unionin ulkopoliitiikan tulisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopoliitiikasta. Myös 94 % korkeasti koulutetuista ja 91 % 40-54 vuotiaista on tätä mieltä. Tarkasteltaessa muiden EU-maiden vastauksia niiden osalta, jotka ovat eri mieltä tämän ehdotuksen kanssa, erottuvat muista erityisesti tanskalaiset, joista 16 % ei kannata ajatusta, jonka mukaan Euroopan unionin ulkopoliitiikan tulisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopoliitiikasta.

Nopean vastaiskun joukkojen kannatus on Suomessa suurinta nuorten 15-24 -vuotiaiden (61 %) ja opiskelijoiden joukossa (60 %). Vastustus puolestaan on suurinta toimihenkilöiden (57 %), oikeiston äänenkannattajien (56 %), itsenäisten ammatinharjoittajien (55 %) ja johtavassa asemassa olevien (52 %) keskuudessa. Vertailtaessa suomalaisten vastauksia muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten vastuksiin havaitaan, että Euroopan unionin nopean vastaiskun joukkojen kannatus on Suomessa koko unionin pienin. Kun koko unionin kansalaista 69 % kannattaa näitä joukkoja, on Suomessa kannatus vain 50 %. Innokkaimpia nopean vastaiskun joukkojen kannattajia ovat kreikkalaiset (77 %), belgialaiset ja ranskalaiset (molemmat 76 %), italialaiset (73 %) ja luxemburgilaiset (72 %). Jopa ruotsalaisten keskuudessa kannatus on 67 %. Lähinnä suomalaisten mielipidettä ovat tanskalaiset ja entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset (molemmat 54 %).

Liittoutumattomien maiden sananvaltaa EU:n ulkopoliitiikassa kannattavat Suomen tavoin Itävalta, Ruotsi (molemmat 71 %) ja Irlanti (68 %). Tätä puolestaan vastustavat kiivaimmin tanskalaiset (55 %) ja hollantilaiset (44 %).

4.3 Konventin työ ja EU:n perustuslaki

Joulukuussa 2001 pidetty Laekenin Eurooppa-neuvosto kutsui koolle Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan, eli tulevaisuuskonventin. EU:n tulevaisuuskonventin tehtävänä oli miettiä EU:n tulevaa rakennetta siten, että se pystyy vastaamaan laajennetun unionin haasteisiin. Se keskittyi mm. EU:n ja sen eri instituutioiden työnjakoon ja rooleihin. Konventin puheenjohtaja luovutti esityksen uudeksi perustuslailliseksi sopimukseksi Tessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle. Neljästä osasta koostuva perustuslaillinen sopimus tulee

korvaamaan kaikki nykyiset perussopimukset. Sopimuksen sisällöstä päätetään lopullisesti hallitusten välisessä konferenssissa, jonka arvellaan kokoontuvan tämän vuoden lokakuussa. HVK:n päätyttyä uusi perustuslaillinen sopimus on hyväksyttävä kaikkien jäsenvaltioiden parlamenteissa.

Suomalaisilta tiedusteltiin heidän tietämystään tästä konventista ja sen työnteosta. Vajaa puolet suomalaisista (48 %) tiesi keväällä 2003, minkä vuoksi konventti tekee työtä. 41 % tiesi hallituksen olevan edustettuna konventissa, mutta vain 25 % tiesi myös eduskunnan olevan edustettuna. Saman verran vastaajista (25 %) uskoi ettei tämä väite pidä paikkansa. Vain 17 % suomalaisista tiesi konventin saavan työnsä päätökseen tänä vuonna. Suomalaiset olivat myös sitä mieltä, että sekä tiedotusvälineiden (87 %), että poliitikkojen (74 %) tulisi kertoa enemmän siitä mitä konventti tekee. 82 % suomalaisista oli keväällä sitä mieltä, että konventista ei kuule paljoakaan.

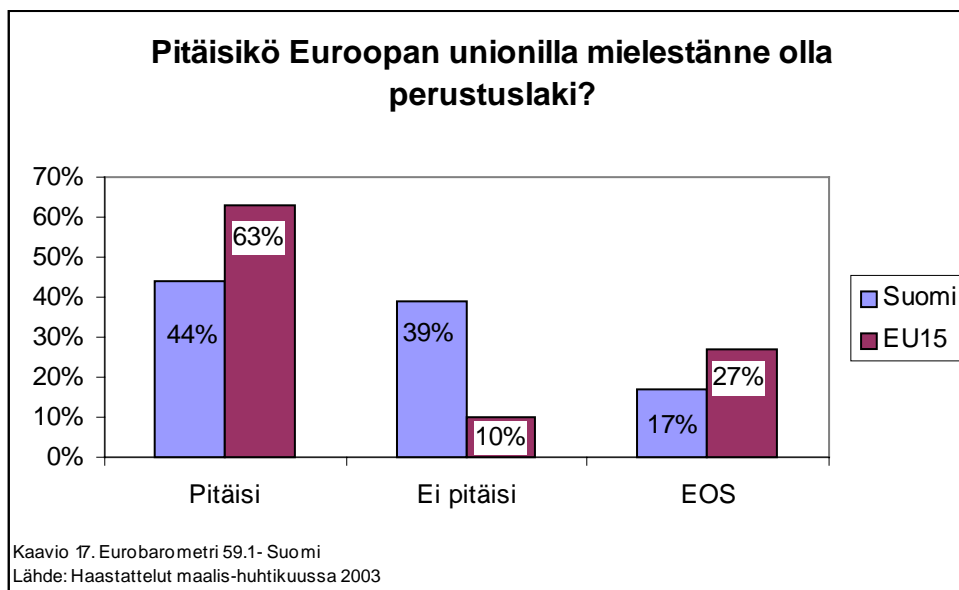
PITÄVÄTKÖ SEURAAVAT EUROOPAN KONVENTTIA KOSKEVAT VÄITTÄMÄT MIELESTÄNNE PAIKKANSA VAI EI?			
	Pitää paikkansa	Ei pidä paikkansa	EOS
Konventti tekee esityksiä Euroopan unionin uudistamiseksi	48 %	9 %	43 %
Suomen hallitus on edustettuna konventissa	41 %	11 %	48 %
Euroopan unionin jäsenvaltiot saavat muuttaa konventin lopullisia ehdotuksia	32 %	16 %	52 %
Suomen eduskunta on edustettuna konventissa	25 %	25 %	50 %
Konventti saa työnsä loppuun tänä vuonna	17 %	22 %	62 %
Tulevien jäsenmaiden hallitukset ovat jo edustettuina konventissa	15 %	34 %	51 %
Kansalaisilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä konventin lopulliset ehdotukset	12 %	41 %	47 %

Suomalaisia paremmin konventin työn sisällöstä tiesivät vain ruotsalaiset ja kreikkalaiset, luxemburgilaiset tiesivät saman verran kuin suomalaiset. Kaiken kaikkiaan kreikkalaisten tietämys konventin työstä oli ylivoimaisesti parasta johtuen epäilemättä Kreikan Eurooppa-neuvoston puheenjohtajuudesta ja sitä seuranneesta tiedottamisesta Kreikassa. Suomalaisista parhaiten konventin työstä tuntuivat olleen perillä ammattiryhmistä johtavassa asemassa työskentelevät sekä alueellisesti itäsuomalaiset.

**EUROOPAN KONVENTIN TEHTÄVÄNÄ ON POHTIA, KUINKA EUROOPAN UNIONI TOIMII LAAJENNUKSEEN UUSILLA JÄSENMAILLA.
OLETTEKO SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ SAMAA MIELTÄ VAI ERI MIELTÄ?**

	Pitää paikkansa	Ei pidä paikkansa	EOS
Tiedotusvälineiden pitäisi kertoa meille enemmän siitä, mitä konventti tekee	87 %	4 %	9 %
Poliitikkojen pitäisi kertoa meille enemmän siitä, mitä konventti tekee	74 %	16 %	10 %
Konventista kuulee tällä hetkellä paljon	12 %	82 %	7 %

Tulevaisuuskonventti antoi siis esityksen uudeksi perustuslailliseksi sopimukseksi. Vajaa puolet suomalaisista (44 %) pitää Euroopan unionin perustuslakia tarpeellisenä. Tässä on pudotusta kymmenen prosenttiyksikköä viime syksyisestä Eurobarometristä, jolloin kannatus oli 54%, kuten myös vuosi sitten keväällä 2002. 39 % suomalaisista on sitä mieltä, että EU:lla ei pidä olla perustuslakia, mikä tarkoittaa yhdeksän prosenttiyksikön pudotusta kuudessa kuukaudessa. Erityisesti itsenäisen ammatin harjoittajat (59 %), vähemmän koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (52 %), maaseudulla asuvat (53 %), ja keskustan kannattajat (51 %) ovat sitä mieltä, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki. Myös yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kannattajat kannattavat perustuslakia (55 %), kuten tekee myös 50 % laajentumisen kannattajista. Perustuslain luomista Euroopan unionille kannattavat alueista erityisesti Väli-Suomessa ja Itä-Suomessa (molemmat 53 %) asuvat. Perustuslain suurimpia vastustajia ovat toimihenkilöt (55 %), EU-tuntemuksensa hyväksi arvioivat (51 %), kaupungeissa asuvat (46 %), johtavassa asemassa olevat (47 %), ja vasemmiston kannattajat (46 %).

Suomalaisia vähemmän perustuslakia kannattavat vain tanskalaiset (43 %). Myöskin briteistä ja irlantilaisista vain reilu puolet kannattaa Euroopan unionin perustuslakia (52 % ja 54 %). Suurinta

kannatus on Italiassa (77 %), Kreikassa (75 %), Alankomaissa (71 %), Ruotsissa (69 %) ja Belgiassa (68 %).

Konventin ehdotus perustuslailliseksi sopimukseksi sisältää mm. seuraavat ehdotukset:

- Euroopan parlamentti valitsee Euroopan komission puheenjohtajan jäsentensä enemmistöllä.
- Eurooppa-neuvosto valitsee puheenjohtajansa määräenemmistöllä kaksi ja puoli vuotta kestäväksi kaudeksi, joka voidaan uusia kerran.
- Komissio muodostuu kollegiosta, johon kuuluu komission puheenjohtaja, unionin ulkoasiainministeri/varapuheenjohtaja ja kolmesta eurooppakomissaaria sekä äänioikeudettomia komissaareja.
- Eurooppa-neuvosto nimittää määräenemmistöllä ja komission puheenjohtajan suostumuksella unionin ulkoasiainministerin. Tämä johtaa unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa

Komission puheenjohtaja

Suomalaisten mielestä (35 %) Euroopan komission puheenjohtajan tulisi olla Euroopan parlamentin sekä valtioiden tai hallitusten valitsema. Yksinomaan Euroopan unionin valtioiden tai hallitusten päämiesten nimittämää komission puheenjohtajaa kannattaa 20 %. Yksinomaan parlamentin äänestämää tai unionin kansalaisten suoralla kansanvaalilla valitsemaa puheenjohtajaa kannattaa molempia 19 % suomalaisista. Suoran kansanvaalin kannatus on Suomessa alhaisin kaikista jäsenmaista, suurimman kannatuksen se saa Luxemburgissa (50 %). Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvon perusteella 33 % EU-kansalaisista kannattaa suoraa kansanvaalia, Euroopan parlamentin sekä valtioiden tai hallitusten valitsemaa puheenjohtajaa kannattaa 21 %, ja yksinomaan Euroopan parlamentin äänestämää 18 %.

Neuvoston puheenjohtajuus

Jokainen Euroopan unionin maa toimii vuorollaan Euroopan neuvoston puheenjohtajana kuuden kuukauden ajan. 47 % suomalaisista on sitä mieltä, että tätä ajanjaksoa tulisi pidentää, koska kuusi kuukautta on liian lyhyt aika merkittävien tulosten saavuttamiseksi. Ajanjakson ennallaan pitämistä kannattaa 44 % vastaajista. Kaikkia jäsenmaita tarkasteltaessa löytyvät puheenjohtajuusajanjakson pidentämisen kannattajat Ranskasta (58 %) ja Alankomaista (57 %). Ajanjakson pitämistä nykyisen mittaisena kannattavat suomalaisten ohella eniten kreikkalaiset (47 %), tanskalaiset (43 %) ja itävaltalaiset (44 %).

Komissaarien määrä

87 % suomalaisista on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla vähintään yksi komissaari. 85 % on myös sitä mieltä, että jokaisella Euroopan unionin jäsenvaltiolla pitäisi olla oikeus nimittää komissaari. Suomen edun kärsimistä, jos Suomella ei ole omaa komissaaria, pelkää 89 % vastaajista, joista 63 % uskoo myös, että pienillä jäsenvaltioilla pitäisi olla oikeus nimittää sama määrä komissaareja kuin suurilla jäsenvaltioilla. Muita jäsenmaita, joiden kansalaiset vahvasti kannattavat omaa komissaaria ovat Tanska ja Luxemburg (molemmat 82 %). Ruotsalaisista peräti 90 % kannattaa omaa komissaaria. Yllämainittujen maiden kansalaiset, suomalaisten ohella, kannattavat myös eniten jokaisen jäsenmaan oikeutta nimittää oma komissaari.

Pienten maiden oikeutta nimittää sama määrä komissaareja kuin suuret maat, kannattavat kreikkalaiset (74 %), luxemburgilaiset (67 %), ruotsalaiset (67 %) ja irlantilaiset (65 %).

Euroopan unionin ulkoasiainministeri

Kansalaisilta kysyttiin myös, pitäisikö Euroopan unionilla olla oma ulkoministeri, joka voisi tiedottaa Euroopan unionin yhteisestä kannasta. Suomalaisista 47 % kannattaa yhteistä ulkoministeriä kun taas 42 % vastustaa sitä. Samaa mieltä suomalaisten kanssa ovat tanskalaiset, ruotsalaiset ja britit, joista alle puolet kannattaa EU:n ulkoministeriä, kannatuksen ollessa 64 % kaikkien Euroopan unionin kansalaisten keskuudessa. Voimakkainta kannatus on Luxemburgissa (79 %), Kreikassa (77 %) ja Alankomaissa (70 %).

Lyhyt yhteenveto:

- 75 % suomalaisista kannattaa Euroopan rahaliittoa ja valuuttaa, euroa.
- Euroopan unionin laajentumista kannattaa 50 % suomalaisista, 40 % vastustaa. 45 %:lle suomalaisista mieluisin vaihtoehto olisi, että Euroopan unioni ottaisi vain jotkut jäsen ehdokkaista jäseniksi.
- Verrattaessa muihin EU-maihin arvioivat suomalaiset saaneensa parhaiten tietoa laajentumisesta.
- 83 % arvelee päätöksenteon eurooppalaisella tasolla vaikeutuvan laajentumisen jälkeen, 80 % suomalaisista myös uskoo byrokration lisääntyvän samalla.
- 53 % uskoo Suomen merkityksen EU:ssa pienenevän laajentumisen myötä.
- 73 % suomalaisista uskoo lisäksi Suomen saavan vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta laajentumisen jälkeen.
- 51 % suomalaisista kannattaa Euroopan unionin jäsenmaiden yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa, 47 % antaisi Euroopan puolustuspoliittiset päätökset Euroopan unionin päätettäväksi.
- 57 % haluaa säilyttää veto-oikeuden muuttumattomana.
- 44 % pitää Euroopan unionin perustuslakia tarpeellisena (54% piti sitä tarpeellisena syksyllä 2002).
- 87 % suomalaisista on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla vähintään yksi komissaari.
- Suomalaisista 47 % kannattaa yhteistä ulkoministeriä, kun taas 42 % vastustaa sitä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Suomalaisten EU-tietämys ja suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen

Keväällä 2003 tehdyn Eurobarometri-kyselyn tulosten perusteella voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset suomalaisten tietämyksestä Euroopan unionista ja suhtautumisesta Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa:

- Suomalaiset katsovat asteikolla 1-10⁵ tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä keskimäärin 4,54 verran. Oman EU-tietoutensa keskimääräistä paremmaksi arvioivat miehet, 25-54-vuotiaat, johtavassa asemassa olevat, itsenäiset ammatinharjoittajat ja kodista huolehtivat. Myös uusimaalaiset, oikeiston kannattajat, Suomen EU-jäsenyyttä hyvänä asiana pitävät ja ne, jotka katsovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään, arvioivat tietämyksensä keskimääräistä paremmaksi.
- Suomalaiset haluaisivat tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista mieluiten perinteisten tiedotusvälineiden, television ja päivälehtien kautta. Valtaosalle suomalaisista Euroopan unioni merkitsee etenkin euroa ja vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa.
- Kaksi viidestä suomalaisesta pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Yksi viidestä pitää sitä huonona asiana. Kaikki näkökohdat huomioon ottaen lähes puolet suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. Kaksi viidestä suomalaisesta on kuitenkin päinvastaista mieltä.
- Yli puolet suomalaisista kokee itsensä vain suomalaiseksi, kaksi viidestä suomalaisesta puolestaan kokee itsensä suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi

Suomalaisten Euroopan unionia koskevan tiedon taso on suomalaisten oman arvion mukaan keskitasoa. Tällä kertaa suomalaiset arvioivat tietonsa jonkin verran huonommiksi, kuin puoli vuotta aiemmin tehdyssä Eurobarometrissä, joskin yhä edelleen Euroopan unionin keskiarvoa paremmaksi. Suomalaisille Euroopan unioni merkitsee etenkin euroa ja vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa. Niiden suomalaisten osuus, jotka uskovat Suomen hyötynneen jäsenyydestään on noussut tasaisesti muutamalla prosenttiyksiköllä vuodesta 2001 lähtien.

Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin toimielimiin ja päätöksentekoon

Suomalaisten suhtautumisesta Euroopan unionin toimielimiin ja unionin päätöksentekomenetelmiin voidaan vetää seuraavanlaiset johtopäätökset:

- Yli puolet suomalaisista luottaa Euroopan oikeusasiamieheen, Euroopan yhteisön tuomioistuimeen, Euroopan parlamenttiin, Euroopan keskuspankkiin ja Euroopan komissioon. Silti neljäsosa suomalaisesta ei luota Euroopan unionin kolmeen keskeiseen toimielimeen, eli Euroopan unionin ministerineuvostoon, Euroopan komissioon, eikä Euroopan parlamenttiin.
- Neljä viidestä suomalaisista uskoo, että Euroopan parlamentilla on tärkeä tehtävä. Kolme neljästä suomalaisesta puolestaan uskoo, että komissiolla on tärkeä tehtävä. Vaikka kolme

⁵ 1 = en tiedä mitään, 10 = tiedän paljon

viidestä suomalaisesta pitää Euroopan parlamentin vaaleja ”todella tärkeinä” tai ”tärkeinä”, vain 37 % heistä uskoo Euroopan parlamentin jäsenten varjelevan hyvin heidän kaltaistensa kansalaisten etuja. Enemmän kuin neljä viidestä suomalaisista ei usko Euroopan unionin kokonaisuudessaan kuuntelevan heidän kaltaistensa ihmisten mielipiteitä.

- Suomalaisten mielestä maanpuolustukseen, terveyteen ja sosiaaliturvaan, poliisiasioihin sekä maahanmuuttopolitiikkaan liittyvät asiat pitäisi päättää kansallisesti Suomen hallituksessa. Euroopan unionin päätettäväksi he antaisivat EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvan ulkopoliittikan, yhteisvaluuttaa koskevan päätöksenteon sekä päätökset, jotka koskevat kamppailua kansainvälistä terrorismia vastaan, kamppailua ihmiskauppaa ja hyväksikäyttöä vastaan, kamppailua järjestäytyttyä rikollisuutta ja huumekauppaa vastaan.
- Vain yksi viidestä suomalaisesta uskoo Suomen vaikutusvallan olevan merkittävä Euroopan unionissa

Vaikkakin suomalaisten enemmistö luottaa Euroopan unionin keskeisiin toimielimiin, on huolestuttavaa, että neljäsosa ei katso voivansa luottaa Euroopan komissioon, parlamenttiin tai Euroopan unionin ministerineuvostoon. Positiivista kuitenkin on, että tarkasteltaessa kehitystä viime vuosien aikana voidaan luottamuksen havaita olevan kasvussa. Haasteita eri toimielimille tarjoaa kansalaisten keskuudessa vallitseva käsitys, jonka mukaan heitä ei kuunnella, eikä heidän etujaan ajeta tehokkaasti.

Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin laajentumiseen ja tulevaisuuteen yleensä

Eurobarometri-kyselyssä päädyttiin seuraaviin johtopäätöksiin, koskien suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin laajentumiseen ja kehitykseen tulevaisuudessa yleensä:

- Yli puolet suomalaisista katsoo saaneensa ”erittäin hyvin” tai ”melko hyvin” tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Silti kaksi viidestä suomalaisesta tuntee, että on saanut ”ei kovin hyvin” tai ”ei lainkaan hyvin” tietoa laajentumisesta. Verrattaessa suomalaisia muiden EU-maiden kansalaisiin, tuntevat suomalaiset saaneensa huomattavasti paremmin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta, kuin kansalaiset muissa Euroopan unionin jäsenmaissa.
- Euroopan unionin laajentumista kannattaa puolet suomalaisista, kaksi viidestä puolestaan vastustaa sitä. Lähes puolelle suomalaisista mieluisin vaihtoehto olisi, että Euroopan unioni ottaisi vain jotkut jäsenehdokkaista jäseniksi. Neljä viidestä arvelee päätöksenteon eurooppalaisella tasolla vaikeutuvan laajentumisen jälkeen, saman verran kansalaisista myös uskoo byrokratian lisääntyvän. Yli puolet epäilee Suomen merkityksen EU:ssa pienenevän laajentumisen myötä ja kolme neljästä suomalaisesta uskoo lisäksi Suomen saavan vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta laajentumisen jälkeen.
- Puolet suomalaisista kannattaa Euroopan unionin jäsenmaiden yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa, lähestulkoon yhtä suuri määrä suomalaisista antaisi Euroopan puolustuspoliittiset päätökset Euroopan unionin päätettäväksi. NATO:lle suomalaiset eivät antaisi päätöksenteko-oikeutta Euroopan puolustuspolitiikassa.
- Alle puolet suomalaisista pitää Euroopan unionin perustuslakia tarpeellisena. Tämä luku on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä puolessa vuodessa. Lähes yhdeksän kymmenestä suomalaisesta on sitä mieltä, että laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi

edelleen olla vähintään yksi komissaari. Suomalaisista vajaa puolet kannattaa yhteistä ulkoministeriä; vastaavasti melkein yhtä moni vastustaa sitä.

- Lähes kaksi kolmesta suomalaisesta haluaisi säilyttää jokaisella Euroopan unionin jäsenmaalla olevan veto-oikeuden tärkeimpiin ja arkaluontoisimpiin päätöksiin.

Suomessa tiedottaminen Euroopan unionin laajentumisesta on onnistunut hyvin, sillä varsin suuri osa suomalaisista tuntee saaneensa siitä hyvin tietoa. Suomalaiset suhtautuvat kuitenkin hieman epäillen laajentumiseen, erityisesti heitä huolestuttaa päätöksenteon vaikeutuminen ja byrokratian lisääntyminen. Vaikka valtaosa suomalaista haluaa yhä edelleen säilyttää veto-oikeuden, on veto-oikeuden kannattajien määrä kuitenkin laskenut jyrkästi puolessa vuodessa. Kun syksyllä 2002 neljäsosa suomalaisista oli valmis hylkäämään veto-oikeuden kokonaan, on siihen tällä hetkellä valmis harvempi kuin yksi kymmenestä. Samoin on laskenut perustuslain kannatus. Euroopan unionin kannatus puolustuspoliittisissa päätöksissä on kasvanut huomattavast. Tähän vaikuttanee keväällä käyty Irakin sota ja Yhdysvaltojen roolin muuttuminen kansalaisten mielissä negatiivisemmaksi kuin aikaisemmin.

STANDARD EUROBAROMETER 59.1 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between 18th March 2003 and 30th April 2003, the European Opinion Research Group, a consortium of Market and Public Opinion Research agencies, made out of INRA in Belgium – I.C.O. and GfK Worldwide, carried out wave 59.1 of the standard Eurobarometer, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The Standard EUROBAROMETER 59.1 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, aged 15 years and over, resident in each of the Member States. The basic sample design applied in all Member States is a multi-stage, random (probability) one. In each EU country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

For doing so, the points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the Member States according to the EUROSTAT NUTS 2 (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective EU-nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses were selected as every Nth address by standard random route procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random. All interviews were face-to-face in people's home and in the appropriate national language.

<u>COUNTRIES</u>	<u>INSTITUTES</u>	<u>N°</u> <u>INTERVIEWS</u>	<u>FIELDWORK DATES</u>	<u>POPULATION 15+ (x 000)</u>
Belgium	INRA BELGIUM	1,112	18/03 – 28/04	8,458
Denmark	GfK DENMARK	1,000	18/03 – 29/04	4,355
Germany (East)	INRA DEUTSCHLAND	1,021	22/03 – 9/04	13,164
Germany (West)	INRA DEUTSCHLAND	1,050	21/03 – 9/04	56,319
Greece	MARKET ANALYSIS	1,003	21/03 – 20/04	8,899
Spain	INRA ESPAÑA	1,000	20/03 – 26/04	34,239
France	CSA-TMO	1,075	18/03 – 24/04	47,936
Ireland	LANSDOWNE Market Research	1,024	22/03 – 18/04	3,004
Italy	INRA Demoskopea	1,027	20/03 – 15/04	49,531
Luxembourg	ILRes	600	21/03 – 27/04	357
The Netherlands	INTOMART	1,008	22/03 – 22/04	13,010
Austria	SPECTRA	1,021	20/03 – 7/04	6,770
Portugal	METRIS	1,001	29/03 – 22/04	8,620
Finland	MDC MARKETING RESEARCH	1,046	23/03 – 20/04	4,245
Sweden	GfK SVERIGE	1,000	18/03 – 30/04	7,252
Great Britain	MARTIN HAMBLIN LTD	1,011	18/03 – 29/04	46,370
Northern Ireland	ULSTER MARKETING	308	23/03 – 17/04	1,314
	SURVEYS			
	TOTAL NUMBER OF INTERVIEWS	16,307		

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics. For all EU member-countries a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. As such in all countries, minimum gender, age, region NUTS 2 were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), INRA (EUROPE) applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

The results of the Eurobarometer studies are reported in the form of tables, datafiles and analyses. Per question a table of results is given with the full question text in English, French and German. The results are expressed as a percentage of the total. The results of the Eurobarometer surveys Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls of the European Commission, rue de la Loi 200, B-1049 Brussels. The results are published on the Internet server of the European Commission: <http://europa.eu.int/comm/dg10/epo>. All Eurobarometer datafiles are analysed and made available through the are stored at the Zentral Archiv (Universität Köln, Bachemer Strasse, 40, D-50869 Köln-Lindenthal), available through the CESSDA Database <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. They are at the disposal of all institutes members of the European Consortium for Political Research (Essex), of the Inter-University Consortium for Political and Social Research (Michigan) and of all those interested in social science research.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	$\pm 1.9\%$	$\pm 2.5\%$	$\pm 2.7\%$	$\pm 3.0\%$	$\pm 3.1\%$

STANDARD EUROBAROMETER 59.1

CO-OPERATING AGENCIES AND RESEARCH EXECUTIVES

The European Opinion Research Group EEIG
P.a. INRA (EUROPE) - European Coordination Office SA/NV
Christine KOTARAKOS
159, avenue de la Couronne
B -1050 BRUSSELS – BELGIUM
Tel. ++/32 2 642 47 11 – Fax: ++/32 2 648 34 08
e-mail: christine.kotarakos@eorg.be

BELGIQUE	INRA BELGIUM 159, avenue de la Couronne B-1050 BRUXELLES	Ms Verena MELAN verena.melan@inra.com	tel. fax	++/32 2 642 47 11 ++/32 2 648 34 08
DANMARK	GfK DANMARK Sylovs Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Mr Erik CHRISTIANSEN erik.christiansen@gfk.dk	tel. fax	++/45 38 32 20 00 ++/45 38 32 20 01
DEUTSCHLAND	INRA DEUTSCHLAND Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	Mr Christian HOLST christian.holst@inra.de	tel. fax	++/49 4542 801 0 ++/49 4542 801 201
ELLAS	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENA	Mr. Spyros Camileris markanalysis@ marketanalysis.gr	tel. fax.	++/30 1 75 64 688 ++/30/1/70 19 355
ESPAÑA	INRA ESPAÑA Avda de Burgos Nº 12, 8ª planta 28036 Madrid SPAIN	Ms Victoria MIQUEL victoria.miquel@ consulting.ecoipsos.es	tel. fax	++/34 91 7672199 ++/34 91 3834254
FRANCE	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIS	Mr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++/33 1 44 94 59 10 ++/33 1 44 94 40 01
IRELAND	LANSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Mr Roger JUPP roger@Lmr.ie	tel. fax	++/353 1 661 34 83 ++/353 1 661 34 79
ITALIA	INRA Demoskopea Via Salaria, 290 I-00199 ROMA	Mrs Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopoea.it	tel. fax	++/39 06 85 37 521 ++/39 06 85 35 01 75
LUXEMBOURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBOURG	Mr Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++/352 49 92 91 ++/352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Mr. Dré Koks Dre.Koks@intomart.nl	tel. fax	++/31/35/625 84 11 ++/31/35/625 84 33
AUSTRIA	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Ms Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++/43/732/6901 ++/43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1º Andar 1070 - 296 LISBOA	Ms Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++/351 210 000 200 ++/351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätuulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mrs Anu SIMULA anu.simula@gallup.fi	tel. fax	++/358 9 613 500 ++/358 9 613 50 423
SWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Mr Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++/46 46 18 16 00 ++/46 46 18 16 11
GREAT BRITAIN	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36	Mr. Ross Williams ross.williams@	tel. fax	++/44 207 222 81 81 ++/44 207 396 90 46

STANDARD EUROBAROMETER 59.0 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between 15th January 2003 and 19th February 2003, the European Opinion Research Group, a consortium of Market and Public Opinion Research agencies, made out of INRA in Belgium – I.C.O. and GfK Worldwide, carried out wave 59.0 of the standard Eurobarometer, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The Standard EUROBAROMETER 59.0 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, aged 15 years and over, resident in each of the Member States. The basic sample design applied in all Member States is a multi-stage, random (probability) one. In each EU country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

For doing so, the points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the Member States according to the EUROSTAT NUTS 2 (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective EU-nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses were selected as every Nth address by standard random route procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random. All interviews were face-to-face in people's home and in the appropriate national language.

<u>COUNTRIES</u>	<u>INSTITUTES</u>	<u>N° INTERVIEWS</u>	<u>FIELDWORK DATES</u>	<u>POPULATION 15+ (x 000)</u>
Belgium	INRA BELGIUM	1,073	15/01 – 19/02	8,326
Denmark	GfK DENMARK	1,000	19/01 – 19/02	4,338
Germany (East)	INRA DEUTSCHLAND	1,109	21/01 – 8/02	13,028
Germany (West)	INRA DEUTSCHLAND	1,062	21/01 – 7/02	55,782
Greece	MARKET ANALYSIS	1,001	21/01 – 18/02	8,793
Spain	INRA ESPAÑA	1,000	28/01 – 17/02	33,024
France	CSA-TMO	1,039	18/01 – 17/02	46,945
Ireland	LANSDOWNE Market Research	1,007	22/01 – 14/02	2,980
Italy	INRA Demoskopoea	1,006	27/01 – 17/02	49,017
Luxembourg	ILRes	615	18/01 – 18/02	364
The Netherlands	INTOMART	1,002	21/01 – 19/02	12,705
Austria	SPECTRA	1,022	21/01 – 06/02	6,668
Portugal	METRIS	1,000	24/01 – 13/02	8,217
Finland	MDC MARKETING RESEARCH	1,018	20/01 – 18/02	4,165
Sweden	GfK SVERIGE	1,000	22/01 – 19/02	7,183
Great Britain	MARTIN HAMBLIN LTD	1,109	16/01 – 19/02	46,077
Northern Ireland	ULSTER MARKETING SURVEYS	307	22/01 – 11/02	1,273
	TOTAL NUMBER OF INTERVIEWS	16,370		

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics. For all EU member-countries a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. As such in all countries, minimum gender, age, region NUTS 2 were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), INRA (EUROPE) applies the official population figures as provided by EUROSTAT in the Regional Statistics Yearbook (data for 1997). The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

The results of the Eurobarometer studies are reported in the form of tables, datafiles and analyses. Per question a table of results is given with the full question text in English, French and German. The results are expressed as a percentage of the total. The results of the Eurobarometer surveys are analysed and made available through the Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls of the European Commission, rue de la Loi 200, B-1049 Brussels. The results are published on the Internet server of the European Commission: <http://europa.eu.int/comm/dg10/epo>. All Eurobarometer datafiles are stored at the Zentral Archiv (Universität Köln, Bachemer Strasse, 40, D-50869 Köln-Lindenthal), available through the CESSDA Database <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. They are at the disposal of all institutes members of the European Consortium for Political Research (Essex), of the Inter-University Consortium for Political and Social Research (Michigan) and of all those interested in social science research.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	$\pm 1.9\%$	$\pm 2.5\%$	$\pm 2.7\%$	$\pm 3.0\%$	$\pm 3.1\%$

STANDARD EUROBAROMETER 59.0
CO-OPERATING AGENCIES AND RESEARCH EXECUTIVES

The European Opinion Research Group EEIG
P.a. INRA (EUROPE) - European Coordination Office SA/NV
Christine KOTARAKOS
159, avenue de la Couronne
B -1050 BRUSSELS – BELGIUM
Tel. ++/32 2 642 47 11 – Fax: ++/32 2 648 34 08
e-mail: christine.kotarakos@eorg.be

BELGIQUE	INRA BELGIUM 159, avenue de la Couronne B-1050 BRUXELLES	Ms Verena MELAN verena.melan@inra.com	tel. fax	++/32 2 642 47 11 ++/32 2 648 34 08
DANMARK	GfK DANMARK Sylovs Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Mr Erik CHRISTIANSEN erik.christiansen@gfk.dk	tel. fax	++/45 38 32 20 00 ++/45 38 32 20 01
DEUTSCHLAND	INRA DEUTSCHLAND Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	Mr Christian HOLST christian.holst@inra.de	tel. fax	++/49 4542 801 0 ++/49 4542 801 201
ELLAS	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENA	Mr. Spyros Camileris markanalysis@ marketanalysis.gr	tel. fax.	++/30 1 75 64 688 ++/30/1/70 19 355
ESPAÑA	INRA ESPAÑA Avda de Burgos Nº 12, 8ª planta 28036 Madrid SPAIN	Ms Victoria MIQUEL victoria.miquel@ consulting.ecoipsos.es	tel. fax	++/34 91 7672199 ++/34 91 3834254
FRANCE	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIS	Mr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++/33 1 44 94 59 10 ++/33 1 44 94 40 01
IRELAND	LANSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Mr Roger JUPP roger@Lmr.ie	tel. fax	++/353 1 661 34 83 ++/353 1 661 34 79
ITALIA	INRA Demoskopea Via Salaria, 290 I-00199 ROMA	Mrs Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopoea.it	tel. fax	++/39 06 85 37 521 ++/39 06 85 35 01 75
LUXEMBOURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBOURG	Mr Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++/352 49 92 91 ++/352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Mr. Dré Koks Dre.Koks@intomart.nl	tel. fax	++/31/35/625 84 11 ++/31/35/625 84 33
AUSTRIA	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Ms Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++/43/732/6901 ++/43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1º Andar 1070 - 296 LISBOA	Ms Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++/351 210 000 200 ++/351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätuulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mrs Anu SIMULA anu.simula@gallup.fi	tel. fax	++/358 9 613 500 ++/358 9 613 50 423
SWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Mr Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++/46 46 18 16 00 ++/46 46 18 16 11
GREAT BRITAIN	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36 UK-London Swip 3HL	Mr. Ross Williams ross.williams@ martinhamblin.co.uk	tel. fax	++/44 207 222 81 81 ++/44 207 396 90 46

Suomalaisia
mielipiteitä
59.1
616-62472

Q1 Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.
(Useampi vaihtoehto mahdollinen)

Belgia.....	☒	1	
Tanska.....	☒	2	
Saksa.....	☒	3	
Kreikka.....	☒	4	
Espanja.....	☒	5	
Ranska.....	☒	6	
Irlanti.....	☒	7	
Italia.....	☒	8	
Luxemburg.....	☒	9	
Alankomaat (Hollanti)	☒	10	
Portugali.....	☒	11	
Yhdistynyt Kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	☒	12	
Itävalta.....	☒	13	
Ruotsi.....	☒	14	
Suomi.....	☒	15	
Joku muu maa/maat	☒	16	LOPETA
EOS.....	☒	17	LOPETA

Q2 Kun tapaatte ystäviä, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

Usein.....	☐	1
Satunnaisesti.....	☐	2
Ei koskaan.....	☐	3
EOS.....	☐	4

Q3 Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaaatteko suostuttelevanne ystäviä, sukulaisia tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin... (Luettele)

Usein.....	☐	1
Silloin tällöin	☐	2
Harvoin.....	☐	3
Ei koskaan.....	☐	4
EOS.....	☐	5

- Q4 Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

LUETTELE	LUOTTAA	EI LUOTA	EOS
1. Lehdistö	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Radio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Televisio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Suomen oikeuslaitos	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Poliisi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Puolustusvoimat	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kirkko	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Ammattiliitot	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Puolueet	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Suuryritykset	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Suomen hallitus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Suomen eduskunta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Euroopan unioni	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. Yhdistyneet kansakunnat (YK)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
15. Hyväntekeväisyys- tai vapaaehtoisjärjestöt	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q5 Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?
(**Kortti Q5** - luettele – enintään 2 vastausta)

- Rikollisuus ..... ☒ 1
 Julkinen liikenne ..... ☒ 2
 Taloudellinen tilanne..... ☒ 3
 Hintojen nousu/inflaatio ..... ☒ 4
 Verotus ..... ☒ 5
 Työttömyys ..... ☒ 6
 Terrorismi ..... ☒ 7
 Puolustus/ulkomaan asiat..... ☒ 8
 Asuminen ..... ☒ 9
 Maahanmuutto..... ☒ 10
 Terveystieteiden järjestelmä ..... ☒ 11
 Koulutusjärjestelmä ..... ☒ 12
 Eläkkeet..... ☒ 13
 Ympäristön suojele ..... ☒ 14
 Muu (*Spontaani*)..... ☒ 15
 EOS..... ☒ 16

- Q6 Luettelen nyt asioita, joita jotkut ihmiset sanovat pelkäävänsä. Kertokaa jokaisen kohdalla, pelkäätekö sitä vai ette?

LUETTELE	Pelkää	Ei pelkää	EOS
1. Maailmansota	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Ydinasekonflikti Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Perinteinen sota Euroopassa (ei ydinsota, biologinen sota, esim. bakteerit, eikä kemiallinen sota)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Ydinasekärjen laukaiseminen vahingossa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Onnettomuus ydinvoimalassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Joukkotuho ydinaseiden, biologisten aseiden (esim. bakteerit) tai kemiallisten aseiden levittämisestä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Etniset konfliktit Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Kansainvälinen terrorismi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Järjestäytynyt rikollisuus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Sairausepidemiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q7 Kuinka paljon tunnette tietävänne Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista? Olkaa hyvä ja arvioi tietojenne tasoa seuraavan asteikon avulla. (*Skaalakortti Q7*)

En tiedä mitään	Tiedän paljon	EOS
☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10	☐ 11	

- Q8 Yleisesti ottaen, miten haluaisitte mieluiten saada tietoa Euroopan unionista? Miten muuten? (*Kortti Q8 - luettele - useampi vastaus mahdollinen*)

Lyhyestä lehtisestä, joka antaa asiasta yleiskuvan	☐ 1
Yksityiskohtaisemmasta esitteestä	☐ 2
Täydellinen kuvaus kirjan muodossa	☐ 3
Videonauhalla	☐ 4
Internetin kautta	☐ 5
CD-ROM levykkeeltä	☐ 6
Tietokonepääteeltä, jonka kautta voi olla yhteydessä tietopankkeihin	☐ 7
Televisiosta	☐ 8
Radiosta	☐ 9
Päivittäisistä sanomalehdistä	☐ 10
Muista sanomalehdistä, aikakauslehdistä	☐ 11
Julisteista	☐ 12
En halua tietoa Euroopan unionista (<i>Spontaani</i>)	☐ 13
Ei millään näistä tavoista (<i>Spontaani</i>)	☐ 14
EOS	☐ 15

- Q9 Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne... (*Luettele*)

Hyvä asia	☐ 1
Huono asia	☐ 2
Ei hyvä eikä huono asia	☐ 3
EOS	☐ 4

Q10 Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

- Hyötynyt ..... ☐ 1
 Ei ole hyötynyt ..... ☐ 2
 EOS ..... ☐ 3

Q11 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

- Hyvin positiivisen ..... ☐ 1
 Melko positiivisen ..... ☐ 2
 Neutraalin ..... ☐ 3
 Melko negatiivisen ..... ☐ 4
 Hyvin negatiivisen ..... ☐ 5
 EOS ..... ☐ 6

Q12 Kun ajattelette lähitulevaisuutta, koetteko itsenne ... (**Kortti Q12** - luettele - vain yksi vastaus)

- Vain suomalaiseksi ..... ☐ 1
 Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi ..... ☐ 2
 Eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi ..... ☐ 3
 Vain eurooppalaiseksi ..... ☐ 4
 EOS ..... ☐ 5

Q13 Mitä Euroopan unioni merkitsee Teille henkilökohtaisesti?

(**Kortti Q13** – luettele - useampi vastaus mahdollinen – vaihtelee järjestystä ylhäältä alas ja alhaalta ylös)

- Rauhaa ..... ☐ 1
 Taloudellista hyvinvointia ..... ☐ 2
 Sosiaaliturvaa ..... ☐ 3
 Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa ..... ☐ 4
 Kulttuurista monimuotoisuutta ..... ☐ 5
 Painavampaa sananvaltaa maailmassa ..... ☐ 6
 Euroa ..... ☐ 7
 Työttömyyttä ..... ☐ 8
 Byrokratiaa (virkavaltaisuutta) ..... ☐ 9
 Varojen haaskausta ..... ☐ 10
 Kulttuuri-identiteettimme menettämistä ..... ☐ 11
 Enemmän rikollisuutta ..... ☐ 12
 Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa ..... ☐ 13
 Muuta (*Spontaani*) ..... ☐ 14
 EOS ..... ☐ 15

Q14 On ehdotettu, että Euroopan unionin nimeä pitäisi vaihtaa. Mitä seuraavista vaihtoehtoista Te pidätte parhaimpana? (**Kortti Q14** – luettele – vain yksi vastaus)

- Euroopan yhteisö ..... ☐ 1
 Yhdistynyt Eurooppa ..... ☐ 2
 Euroopan Yhdysvallat ..... ☐ 3
 Euroopan Yhdistyneet Kansakunnat ..... ☐ 4
 Ei vaihdeta nimeä, sen tulisi pysyä Euroopan unionina ..... ☐ 5
 Joku muu nimi ..... ☐ 6
 EOS ..... ☐ 7

Q15 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä...?

LUETTELE

	Kyllä	Ei	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3

4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q16 Olkaa hyvä ja sanokaa kustakin eurooppalaisesta toimielimestä, onko sillä mielestänne tärkeä tehtävä vai ei Euroopan unionissa?

LUETTELE	Tärkeä	Ei tärkeä	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q17 Kertokaa vielä kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

LUETTELE	Luottaa	Ei luota	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Ei kysymyksiä Q18 ja Q19

Q20 a) Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Suomessa? (*Skaalakortti Q20*)

b) Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa? (*Sama kortti*)

LUETTELE	Erittäin tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Ei kovin tyytyväinen	Ei lainkaan tyytyväinen	EOS
a. Suomessa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
b. Euroopan unionissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q21 Luettelen Teille joukon asioita, joihin Euroopan unioni voisi ryhtyä. Kertokaa kustakin, pitäisikö sen mielestänne olla ensisijainen tavoite vai ei?

LUETTELE	Ensi- sijainen	Ei ensi- sijainen	EOS
1. Euroopan unionin onnistunut laajentuminen uusiin jäsenmaihiin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tulla lähemmäksi kansalaisia esimerkiksi tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöönottoamisessa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Ympäristön suojelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Elintarvikkeiden laadun takaaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kuluttajien suojelu ja muiden tuotteiden laadun takaaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Taistelu työttömyyttä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Taistelu järjestäytynyttä rikollisuutta ja huumeita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaaminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. Kamppailu terrorismia vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
15. Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q22 a) Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Suomen Hallituksessa	Euroopan Unionissa	EOS
1. Maanpuolustus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Ympäristönsuojelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Valuutta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Humanitaarinen apu	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Terveys ja sosiaaliturva	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Perussäännöt sähköisille viestimille ja lehdistölle.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Taistelu köyhyyttä/sosiaalista syrjäytymistä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Taistelu työttömyyttä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Maatalous- ja kalastuspolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Koulutus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Tieteellinen ja teknologinen tutkimus.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Tiedottaminen Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuva ulkopoliittika.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
15. Kulttuuripoliittika.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

b) Entä seuraavista?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Suomen Hallituksessa	Euroopan Unionissa	EOS
1. Maahanmuuttopoliittika	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Säännökset poliittisista turvapaikoista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Kamppailu järjestäytyntä rikollisuutta vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Poliisiasiat.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Oikeudelliset asiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Pakolaisten vastaanotto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Nuorisorikollisuuden ehkäiseminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Kaupungistuneiden alueiden rikollisuuden ehkäiseminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Kamppailu huumeita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Kamppailu ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Kamppailu kansainvälistä terrorismia vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Tarttuminen väestön ikääntymiseen liittyviin haasteisiin.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q23 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista?
Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ		Puolesta	Vastaan	EOS
1.	Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2.	Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliitiikka suhteessa muihin maihin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.	Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.	Euroopan unionin laajentuminen ottamalla mukaan uusia maita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.	Euroopan unionin vastaaminen asioista, joita kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.	Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroaminen, jos he eivät nauti Euroopan parlamentin enemmistön luottamusta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.	Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimielimet toimivat	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q24 Euroopan unionilla on jo yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä eurooppalainen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka. Nyt keskustellaan siitä, kuinka paljon pidemmälle näitä tulisi kehittää. Oletteko samaa mieltä vai eri mieltä jokaisesta seuraavasta väittämästä?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ		Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1.	Euroopan unionilla pitäisi olla nopean vastaiskun joukot, jotka voitaisiin kiireesti lähettää ongelma-alueille kansainvälisen kriisin ilmetessä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2.	Kansainvälisen kriisin ilmetessä Euroopan unionin jäsenvaltioiden pitäisi sopia yhteisestä kannastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.	Euroopan unionilla pitäisi olla oma ulkoministeri, joka voisi tiedottaa Euroopan unionin yhteisestä kannasta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.	Euroopan unionilla tulisi olla oma paikka Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostossa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.	Puolueettomuuden valinneilla jäsenmailla tulisi olla sananvaltaa Euroopan unionin ulkopoliitikassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.	Laajentumisen seurauksena Euroopan unioniin vuonna 2004 liittyvillä mailla tulisi olla jo nyt sananvaltaa Euroopan unionin ulkopoliitikassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.	Euroopan unionin ulkopoliitiikan pitäisi olla riippumatonta Yhdysvaltojen ulkopoliitikasta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8.	Euroopan unionin tulisi taata ihmisoikeudet kaikissa jäsenvaltiossa, vaikka se olisi joidenkin jäsenmaiden toiveita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9.	Euroopan unionin tulisi ponnistella taatakseen ihmisoikeudet kaikkialla maailmassa, vaikka se olisi joidenkin valtioiden toiveita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10.	Euroopan unionilla pitäisi olla yhteinen maahanmuuttopoliitiikka Euroopan unionin ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11.	Euroopan unionilla tulisi olla yhteinen turvapaikkapolitiikka turvapaikan hakijoita kohtaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q25 Pitäisikö mielestänne Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tehdä kansallisissa hallituksissa, NATO:ssa vai Euroopan unionissa? (*Vain yksi vastaus*)

Kansallisissa hallituksissa ..... ☐ 1
 NATO:ssa ..... ☐ 2
 Euroopan unionissa ..... ☐ 3
 Muualla (*Spontaani*) ..... ☐ 4
 EOS ..... ☐ 5

- Q26 Seuraavaan luetteloon liittyen, mitkä ovat eniten käyttämänne lähteet, kun hankitte tietoa tämän hetken kansainvälisestä tilanteesta? (*Luettele – useampi vastaus mahdollinen*)

Suomen sanomalehdet ja aikakauslehdet ..... ☐ 1
 Muiden maiden sanomalehdet ja aikakauslehdet ..... ☐ 2
 Suomen radioasemat ..... ☐ 3
 Muiden maiden radioasemat ..... ☐ 4
 Suomen TV-uutiset ..... ☐ 5
 Muiden maiden TV-uutiset ..... ☐ 6
 Poliitikkojen televisiokeskustelut ..... ☐ 7
 Asiantuntijoiden televisiokeskustelut ..... ☐ 8
 Television uutiskanavat ..... ☐ 9
 Internet ..... ☐ 10
 Keskustelut työkavereiden, ystävien ja sukulaisten kanssa ..... ☐ 11
 Muu (*Spontaani*) ..... ☐ 12
 Ei mitään (*Spontaani*) ..... ☐ 13
 EOS ..... ☐ 14

- Q27 Voisiko mielestänne sanoa, että Yhdysvalloilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa...?

LUETTELE	Myönteinen	Kielteinen	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
1. Maailman rauha	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Terrorismin vastainen kamppailu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Maailman talouden kasvu.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Ympäristön suojelu.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

- Q28 a) Kenellä seuraavista mielestänne on eniten vaikutusvaltaa Euroopan unionin päätöksenteossa?
(**Kortti Q28** - vain yksi vastaus)
b) Entä kenellä seuraavista pitäisi mielestänne olla eniten vaikutusvaltaa? (**Sama kortti** - vain yksi vastaus)

LUETTELE	a) Eniten vaikutusvaltaa	b) Pitäisi olla eniten vaikutusvaltaa
1. Kansalaisilla.....	☒ 1	☒ 1
2. Kansallisilla hallituksilla	☒ 2	☒ 2
3. Euroopan komissiolla	☒ 3	☒ 3
4. Euroopan parlamentilla.....	☒ 4	☒ 4
5. Kansallisilla parlamenteilla	☒ 5	☒ 5
6. Liike-elämällä.....	☒ 6	☒ 6
7. Ammattiliitoilla.....	☒ 7	☒ 7
8. Painostusryhmillä, lobbaajilla (eturyhmien tai vastaavien "käytäväpolitiikoilla")	☒ 8	☒ 8
9. Muilla (<i>Spontaani</i>).....	☒ 9	☒ 9
10. EOS.....	☒ 10	☒ 10

- Q29 Oletteko samaa vai eri mieltä jokaisesta seuraavasta väittämästä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Euroopan unionin tekemät päätökset vaikuttavat jokapäiväiseen elämään.....	☒ 1	☒ 2	☒ 3
2. Euroopan unionin tekemät päätökset ovat yleensä ottaen järkeviä	☒ 1	☒ 2	☒ 3
3. Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	☒ 1	☒ 2	☒ 3
4. Suomen vaikutusvalta on merkittävä Euroopan unionissa	☒ 1	☒ 2	☒ 3
5. Euroopan unioni kuuntelee minunlaisten ihmisten mielipiteitä.....	☒ 1	☒ 2	☒ 3
6. Suurimmilla mailla on eniten valtaa Euroopan unionissa.....	☒ 1	☒ 2	☒ 3
7. Pienet maat pystyvät suojaamaan etujaan tehokkaasti Euroopan unionissa	☒ 1	☒ 2	☒ 3
8. Euroopan unionin toimintatapa on liian monimutkainen	☒ 1	☒ 2	☒ 3
9. Jäsenvaltioista pitäisi siirtää enemmän vastuuta Euroopan unionille	☒ 1	☒ 2	☒ 3
10. Euroopan unioni tulee toimimaan hyvin laajentumisen jälkeen	☒ 1	☒ 2	☒ 3
11. Laajentumisen jälkeen Euroopan unionissa tulee olemaan enemmän byrokratiaa	☒ 1	☒ 2	☒ 3
12. Jäsenmaiden välillä pitäisi olla enemmän yhteistyötä taloudellisissa asioissa	☒ 1	☒ 2	☒ 3
13. Jäsenmaiden välillä pitäisi olla enemmän yhteistyötä sosiaalisissa asioissa.....	☒ 1	☒ 2	☒ 3

- Q30 Pitäisikö Euroopan unionilla mielestänne olla perustuslaki?

Pitäisi..... ☐ 1
Ei pitäisi..... ☐ 2
EOS..... ☐ 3

Q31 Kertoisitteko jokaisesta seuraavasta Euroopan konventtia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

LUETTELE	Pitää paikkansa	Ei pidä paikkansa	EOS
1. Konventti tekee esityksiä Euroopan unionin uudistamiseksi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Suomen hallitus on edustettuna konventissa.	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Suomen eduskunta on edustettuna konventissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Tulevien jäsenmaiden hallitukset ovat jo edustettuina konventissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Konventti saa työnsä loppuun tänä vuonna.	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan unionin jäsenvaltiot saavat muuttaa konventin lopullisia ehdotuksia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kansalaisilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä konventin lopulliset ehdotukset....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q32 Euroopan konventin tehtävänä on pohtia, kuinka Euroopan unioni toimii uusiin jäsenmaihiin laajentumisen jälkeen. Oletteko jokaisesta seuraavasta väittämästä samaa mieltä vai eri mieltä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Konventista kuulee tällä hetkellä paljon	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tiedotusvälineiden pitäisi kertoa meille enemmän siitä, mitä konventti tekee	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Poliitikkojen pitäisi kertoa meille enemmän siitä, mitä konventti tekee.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q33 Euroopan komissioon kuuluu tällä hetkellä 20 riippumatonta komissaaria, joista vähintään yksi tulee jokaisesta jäsenvaltiosta. Euroopan unionin laajentumisen jälkeen komissaarien määrää saatetaan joutua lisäämään. Oletteko jokaisesta seuraavasta väittämästä samaa mieltä vai eri mieltä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Laajentumisen jälkeen jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi edelleen olla vähintään yksi komissaari	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Jos jokaisella jäsenvaltiolla olisi yksi komissaari, Euroopan unionista tulisi tehoton	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Jokaisella jäsenvaltiolla pitäisi olla oikeus nimittää komissaari	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Pienillä jäsenvaltioilla pitäisi olla oikeus nimittää sama määrä komissaareja kuin suurilla jäsenvaltioilla	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Suomen edut kärsisivät, jos meillä ei olisi suomalaista komissaaria	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q34 Mikä seuraavista väittämistä vastaa eniten Teidän mielipidettänne?
Euroopan komission puheenjohtaja tulisi olla... (**Kortti Q34** - luettele – vain yksi vastaus)

- Yksinomaan Euroopan unionin valtioiden tai hallitusten päämiesten nimittämä..... ☐ 1
- Yksinomaan Euroopan parlamentin äänestämä .....
- Euroopan parlamentin sekä valtioiden tai hallitusten päämiesten yhdessä valitsema... ☐ 3
- Euroopan unionin kansalaisten suoralla kansanvaalilla valitsema .....
- Muulla (*Spontani*) .....
- EOS.....

- Q35 Euroopan neuvostoon kuuluu jäsenvaltioiden valtionpäämiehet tai hallitusten päämiehet sekä komission puheenjohtaja. Jokainen maa toimii vuorollaan Euroopan neuvoston puheenjohtajana kuuden kuukauden ajan. Oletteko sitä mieltä, että...? (*Luettele – vain yksi vastaus*)

Kuuden kuukauden ajanjakso pitäisi säilyttää, koska siten jokaisella jäsenvaltiolla on mahdollisuus toimia Euroopan unionin puheenjohtajana säännöllisin väliajoin ..... ☐ 1
 Kuuden kuukauden ajanjaksoa pitäisi pidentää, koska kuusi kuukautta on liian lyhyt aika merkittävien tulosten saavuttamiseksi ..... ☐ 2
 EOS ..... ☐ 3

- Q36 Jokaisella jäsenvaltiolla on nykyisin veto-oikeus tietyillä aloilla. Pitäisikö tulevaisuudessa veto-oikeus...?

Säilyttää sellaisenaan välttämättömien kansallisten etujen suojelemiseksi ..... ☐ 1
 Rajoittaa koskemaan vain muutamia välttämättömiä aloja ..... ☐ 2
 Hylätä kaikista päätöksistä, jotta Euroopan unionista saataisiin tehokkaampi ..... ☐ 3
 EOS ..... ☐ 4

- Q37 Tällä hetkellä jokainen jäsenvaltio välittää Euroopan unionille osan verotuloistaan. Haluaisitteko mieluummin, että tämä osuus maksettaisiin suoraan Euroopan unionille?

Kyllä ..... ☐ 1
 Ei ..... ☐ 2
 EOS ..... ☐ 3

- Q38 Oletetaan, että eduskuntavaalit pidettäisiin (jälleen) huomenna. Kertokaa asteikolla 1-10, kuinka todennäköisesti äänestäisitte näissä vaaleissa? Asteikon luku 1 tarkoittaa, että jättäisitte varmasti äänestämästä, luku 10 tarkoittaa, että äänestäisitte varmasti. Väliin jäävät luvut kuvaavat äänestyshalukkuuttanne kahden ääripään väliltä. (*Skaalakortti Q38 - luettele*)

(Jättäisi varmasti äänestämättä)										(Äänestäisi varmasti)	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

- Q39 Ja oletetaan vielä, että Euroopan parlamentin vaalit pidettäisiin huomenna. Kertokaa asteikolla 1-10, kuinka todennäköisesti äänestäisitte näissä vaaleissa? Asteikon luku 1 tarkoittaa, että jättäisitte varmasti äänestämästä, luku 10 tarkoittaa, että äänestäisitte varmasti. Väliin jäävät luvut kuvaavat äänestyshalukkuuttanne kahden ääripään väliltä. (*Skaalakortti Q38 - luettele*)

(Jättäisi varmasti äänestämättä)										(Äänestäisi varmasti)	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

- Q40 Viimeisimmistä Euroopan parlamentin vaaleista lukien, oletteko nähnyt tai kuullut jotakin tai oletteko ollut yhteydessä alueenne eurokansanedustajaan (Euroopan parlamentin kansanedustajaan) millään seuraavilla tavoilla?

(**Kortti Q40** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

- Kyllä, olen lukenut eurokansanedustajista sanomalehdistä tai aikakauslehdistä ..... ☐ 1
 Kyllä, olen nähnyt eurokansanedustajia televisiossa ..... ☐ 2
 Kyllä, olen kuunnellut eurokansanedustajia radiosta ..... ☐ 3
 Kyllä, olen lukenut eurokansanedustajista internetistä ..... ☐ 4
 Kyllä, olen saanut eurokansanedustajilta lehtisiä, uutiskirjeitä tai kirjeitä ..... ☐ 5
 Kyllä, olen tavannut eurokansanedustajia yleisötilaisuuksissa ..... ☐ 6
 Ei, en ole nähnyt tai kuullut mitään enkä ole ollut yhteydessä eurokansanedustajaan ..... ☐ 7
 Muuta (*Spontaani*) ..... ☐ 8
 EOS ..... ☐ 9

- Q41 Kiinnostaisiko Teitä henkilökohtaisesti nähdä tai kuulla enemmän eurokansanedustajista (Euroopan parlamentin kansanedustajista) jollain juuri mainitulla tavalla?

(**Kortti Q41** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

- Kyllä, minua kiinnostaisi lukea eurokansanedustajista sanomalehdistä tai aikakauslehdistä ..... ☐ 1
 Kyllä, minua kiinnostaisi nähdä eurokansanedustajia televisiossa ..... ☐ 2
 Kyllä, minua kiinnostaisi kuulla eurokansanedustajia radiosta ..... ☐ 3
 Kyllä, minua kiinnostaisi lukea, nähdä tai kuulla eurokansanedustajista internetissä ..... ☐ 4
 Kyllä, minua kiinnostaisi saada eurokansanedustajilta lehtisiä, uutiskirjeitä tai kirjeitä ..... ☐ 5
 Kyllä, minua kiinnostaisi tavata eurokansanedustajia yleisötilaisuuksissa ..... ☐ 6
 Ei, ei kiinnostaisi ..... ☐ 7
 Muuta (*Spontaani*) ..... ☐ 8
 EOS ..... ☐ 9

- Q42 Miettikää seuraavassa esitettyjä tahoja ja kertokaa, kuinka paljon kunkin toiminnot, päätökset ja muut vaikuttavat Teidän kaltaisiinne ihmisiin? Kertokaa jokaisesta, onko sillä mielestänne paljon vaikutusta, jonkin verran vaikutusta vai ei mitään vaikutusta? (**Skaalakortti Q42**)

LUETTELE	Paljon vaikutusta	Jonkin verran vaikutusta	Ei mitään vaikutusta	EOS
1. Hallitus	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Eduskunta	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Euroopan unioni kokonaisuudessaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Erityisesti Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Paikallis-/kunnallishallinto Suomessa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

- Q43 Kertoisitteko jokaisesta seuraavasta väittämästä, oletteko siitä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä vai täysin eri mieltä?

LUETTELE	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
1. Euroopan parlamentin jäsenet varjelevat hyvin etujanne	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. Euroopan parlamentilla on enemmän valtaa kuin Suomen eduskunnalla	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. Euroopan parlamentin vaalit ovat todella tärkeitä...	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q44 Mihin Teidän mielestänne seuraavassa Euroopan parlamentin vaalikampanjassa pitäisi pääosin keskittyä...?

(**Kortti Q44** – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

Suomen erityiskysymyksiin.....	☐ 1
Maatalouteen.....	☐ 2
Ympäristöön	☐ 3
Rikollisuuteen	☐ 4
Työllisyyteen.....	☐ 5
Maahanmuuttoon.....	☐ 6
Koulutukseen.....	☐ 7
Yhteiseen puolustuspolitiikkaan.....	☐ 8
Ulkopolitiikkaan.....	☐ 9
Euroopan unionin laajentumiseen.	☐ 10
Euroopan unionin toimielinten uudistamiseen	☐ 11
Euroopan parlamentin toimintoihin	☐ 12
Euroopan unionin kansalaisten oikeuksiin.....	☐ 13
EOS	☐ 14

Q45 Äänestäisitkö Te todennäköisemmin Euroopan parlamentin vaaleissa, jos...?

LUETTELE		Kyllä	Ei	EOS
1.	Julkiset liikennevälineet olisivat ilmaiset vaalipäivänä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2.	Supermarketeissa olisi äänestyspaikkoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3.	Olisi mahdollista äänestää internetissä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4.	Olisi mahdollista äänestää työpaikallanne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5.	Kunnalliset, (alueelliset) tai valtakunnalliset vaalit järjestettäisiin samana päivänä kuin Euroopan parlamentin vaalit.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6.	Euroopan parlamentin vaalit pidettäisiin samana päivänä kaikkialla Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7.	Jos olisi alueellisia ehdokaslistoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8.	Ehdokkaina olisi muiden jäsenvaltioiden kansalaisia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
		☐ 1	☐ 2	☐ 3

Keskustellaan seuraavaksi toisesta aiheesta: Euroopan unionin laajentumisesta.

Q46 Mikä näistä kolmesta Euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaavasta vaihtoehdosta olisi teille mieluisin?
(**Kortti Q46** - luettele - vain yksi vastaus)

Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että kaikki halukkaat jäsenehdokkaat pääsevät jäseniksi.....	☒ 1
Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että vain jotkut jäsenehdokkaista pääsevät jäseniksi	☒ 2
Euroopan unionin ei tulisi laajentua	☒ 3
Ei mikään näistä (<i>Spontaani</i>).....	☒ 4
EOS	☒ 5

- Q47 Kun ajattelette Euroopan unionin laajentumista eli uusien Euroopan maiden mukaan ottamista siihen, niin oletteko samaa vai eri mieltä kunkin seuraavan väittämän kanssa?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Mitä useampi maa kuuluu Euroopan unioniin, sitä paremmin rauha ja turvallisuus on taattu Euroopassa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Laajentuminen ei tule maksamaan lisää Suomen kaltaisille olemassa oleville jäsenmaille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Sen jälkeen kun laajentumisen yhteydessä on tullut mukaan uusia jäsenmaita, Suomesta tulee vähemmän tärkeä Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Mitä enemmän jäsenmaita on mukana, sitä enemmän Suomessa on työttömiä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan unionin pitäisi auttaa tulevia jäsenmaita taloudellisesti jo ennen niiden liittymistä.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Suomi saa vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta, kun mukaan liittyy uusia maita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kun maita on enemmän, on päätöksenteko eurooppalaisella tasolla paljon vaikeampaa.	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Mitä enemmän jäsenmaita Euroopan unionissa on, sitä merkittävämpi se on maailmassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Useampien jäsenmaiden myötä Euroopan unionista tulee kulttuurisesti rikkaampi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin on uudistettava toimielintensä työskentelytavat ennen kuin se ottaa uusia jäseniä	☐ 1	☐ 2	☐ 3

- Q48 Kuinka hyvin olette mielestänne saanut tietoa laajentumisesta eli uusien maiden liittymisestä Euroopan unioniin? (**Kortti Q48** – luettele – vain yksi vastaus)

- Erittäin hyvin..... ☒ 1
 Melko hyvin ..... ☒ 2
 Ei kovin hyvin ..... ☒ 3
 Ei lainkaan hyvin..... ☒ 4
 EOS..... ☒ 5

- Q49 Oletteko koskaan kuullut joistakin seuraavista maista?
(Luettele - useampi vastaus mahdollinen)

Q50 Entä missä näistä maista olette käynyt tai Teillä on sinne yhteyksiä?
(Kortti Q50 – useampi vastaus mahdollinen)

LUETTELE	Q49 Kuullut	Q50 Käynyt tai yhteyksiä
1. Bulgaria.....	☒ 1	☒ 1
2. Kypros.....	☒ 2	☒ 2
3. Tšekin tasavalta	☒ 3	☒ 3
4. Viro	☒ 4	☒ 4
5. Unkari	☒ 5	☒ 5
6. Latvia	☒ 6	☒ 6
7. Liettua	☒ 7	☒ 7
8. Malta	☒ 8	☒ 8
9. Puola.....	☒ 9	☒ 9
10. Romania.....	☒ 10	☒ 10
11. Slovakia	☒ 11	☒ 11
12. Slovenia	☒ 12	☒ 12
13. Turkki	☒ 13	☒ 13
14. Ei mikään näistä (<i>Spontaani</i>)	☒ 14	☒ 14

Suomalaisia mielipiteitä 59.0 Suomi-Finland 616-62091A

Aloitetaan muutamalla Euroopan unionia käsittelevällä lyhyellä kysymyksellä.

Q2 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Puolesta	Vastaa	EOS
8. Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopolitiikka suhteessa muihin maihin.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Euroopan unionin laajentuminen ottamalla mukaan uusia maita.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Euroopan unionin vastaaminen asioista, joita kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroaminen, jos he eivät nauti Euroopan parlamentin enemmistön luottamusta.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimielimet toimivat	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Suomalaisia mielipiteitä 59.0 Suomi-Finland 616-62091B

Aloitetaan muutamalla Euroopan unionia käsittelevällä lyhyellä kysymyksellä.

- Q2 a) Euroopan unionissa on tällä hetkellä viisitoista valtiota. Monet muut maat ovat hakeneet Euroopan unionin jäsenyyttä. Euroopan unionin laajentuminen tarkoittaa näiden uusien maiden mukaantuloa. Olitteko kuullut Euroopan unionin laajentumisesta jo ennen tätä haastattelua? (*Jos ”EOS”, merkitse ”ei”*)

Kyllä..... ☒ 1

Ei ..... ☒ 2

- b) Oletteko henkilökohtaisesti Euroopan unionin laajentumisen kannalla vai sitä vastaan, täysin vai melko paljon? (*Kortti Q2b – luettele – vain yksi vastaus*)

Kannattaa täysin..... ☐ 1

Kannattaa melko paljon ..... ☐ 2

Vastustaa melko paljon ..... ☐ 3

Vastustaa täysin ..... ☐ 4

Riippuu maasta/maista (*Spontaani*) ..... ☐ 5

EOS ..... ☐ 6